СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVI. Ч. 223. Джерзі Ситі, Н. Дж., понеділок, 26-го вересня 1938. No. 223. Jersey City, N. J., Monday, September 26, 1938. VOL. XLVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЧИСЛО ЖЕРТВ ГУРАГАНУ ЗРОСЛО ДО ШІСТЬСОТ

ЦІЛІ ГРОМАДИ ЗМЕТЕНІ З ЛИЦЯ ЗЕМЛІ.

НЮ ЙОРК. — Обчислення новинкарської агенції „Асошіейтид Прес" і інших чинників подають число жертв гурагану між 500 та 700 осіб. Ті, що подають це остатнє число, зачисляють до нього 200 осіб, що їх як кажуть, змели в море високі хвилі з піскового горба між Воч Гилом і Напатуком, у Род Айленді.

У місцевості Миспуамикот одна хвиля затопила 10 жінок, що зібралися були в приватному домі на церковні збори.

Бейлі Біч коло Нюпорту, Род Айленд, просто перестало існувати. Така сама доля стрінула громаду на Фаер Айленді, коло Лонґ Айленду, де морські хвилі знищили всі доми оселі. В Бейлі Біч згинули 45 осіб.

Катастрофа така велика, що лиш уряд може дати відповідну допомогу. Президент Рузвелт уже поробив усі потрібні заходи для такої помочи з боку федерального уряду. Незадовго має зібратися конференція ґубернаторів 7 стейтів, навіщених гураганом, для обдумання допомогової акції з боку стейтових урядів. Американський Червоний Хрест уже розписав заклик до збирання допомоги. Жертвам гурагану помагають відділи армії, допомогові робітники й інші федеральні аґенції.

Уряд побоювався, що внаслідок перерви водопроводів можуть ширитися якісь пошесні недуги, і тому видав осторогу до людей, що пють воду з криниць, щоб її перед питтям переварювали.

Асекураційні підприємства будуть мусіти виплатити через гураґан коло 50 міліонів долярів відшкодування.

ТЕЛЕФОНІЧНЕ ПОЛУЧЕННЯ З ПРАГОЮ ЗІРВАНЕ.

НЮ ЙОРК.—Коли великі місцеві часописи пробували в пятницю вечором розмовляти зо своїми представниками в Празі, показалося, що телефонічне получення з Прагою було перерване. Розпити газет показали, що перервано його коло 6. години вечором.

УРЯД РАДИТЬ АМЕРИКАНЦЯМ ПОКИДАТИ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНУ.

ВАШИНҐТОН. — Департамент стейту подав у пятницю вістку, що американський амбасадор у Празі порадив усім американцям, що перебувають у Чехословаччині, покинути цей край у якнайкоротшім часі.

За обчисленнями департаменту, в Чехословаччині жило 1. січня 5,190 американців.

ПОЧИНАЄТЬСЯ ПРЕРІЖНА ВОЄННА ПРОПАҐАНДА.

ВАШИНҐТОН. — Чехословацькі організації Америки засипують американський уряд закликами допомагати Чехословаччині в цій кризі.

Американський Студентський Союз теж забирає голос у справі Чехословаччини, влаштовуючи в цій справі віча й збори.

Союз Ліґи Націй вислав до президента Рузвелта й секретаря стейту Гола резолюції, в котрих заявляє, що Злучені Держави є „співвинними за „вибух ґенґстерства в центральній Европі". Резолюція каже, що американці не можуть занадто гостро критикувати Англії й Франції, коли вони все були за відсунення Америки від европейських справ і Ліґи Націй.

СПІШАТЬСЯ ОБЕЗПЕЧУВАТИ МОРСЬКІ ПОСИЛКИ.

НЮ ЙОРК. — Підприємства, що обезпечують морські посилки, дістають тепер величезну масу просьб на обезпечення посилок через океан. Вважають це вислідом загострення положення в Европі.

ПРЕЗИДЕНТ ДИСКУТУЄ НАД „СВІТОВОЮ ГОСПОДАРКОЮ".

ВАШИНҐТОН. — Через катар президент Рузвелт відкликав конференцію з газетярами, що відбувається правильно кожної пятниці.

Він відбув довші конференції з Бернардом Баруком, мовляв, про „світову економію".

ЛІТАК УПАВ У ЗАЛИВ.

ГУДСОН (Ню Йорк). — Підчас лету військового літака над цим містом у пятницю зполудня нагло відломалося крило літака й літак упав з гуком у залив. Мотор забився в намул так глибоко, що поліція не могла його звідтам добути. Куски літака розсипані довкола. Тіло летуна було зарите в болото 14 стіп глибоко. Догадуються, що жертвою випадку впав капітан М. Гарпер, резервовий офіцир, котрий того дня вилетів літаком з летовища Мичела на Лонґ Айленді й не вернувся до нього.

ВЕТЕРАНИ ПРОТИ ДЕПАРТАМЕНТУ ПРАЦІ.

Конвенція Американського Леґіону в Лос Анджелесі ухвалила багато резолюцій, що противляться політиці Департаменту Праці. Між іншим домагається негайної депортації провідника моряків на західньому Побережжі, Гарія Бриджеса, на тій основі, що він комуніст.

КАЛІФОРНІЯ МАЄ УХВАЛИТИ ПРОТИСТРАЙКОВИЙ ЗАКОН.

Американська Федерація Праці й Комітет Промислової Організації виступають згідно проти заходів підприємців добитися в стейтовій леґіслятурі ухвалення закону проти страйків. Кажуть, що заходить поважна небезпека ухвалення такого закону.

НЕДОСТАТКИ ПРОПАҐАНДИ.

„Комуніст" з 26. 8. подає, що в більших промислових центрах заведено кабінети міжнародньої політики для пропаґанди. Оборудування їх слабе. Не можуть дістати навіть у Москві карт Китаю й Еспанії, не кажучи про „капіталістичне" оточення СССР. Тимчасом Сталін звертає увагу на те оточення.

ЗА ЗНИЩЕННЯ МЕЛІОРАЦІЙНИХ РОВІВ.

Воєвідський уряд з Любліна вислав до села Олександрова меліораційного техніка, що мав зачати меліораційні роботи. Під проводом цього техніка кільканадцять робітників зачали копати рови. Тут прибігли з села коло 100 селян і їх жінок з колами клониями й вилами, та зажадали припинити працю на їх полях. Технік з робітниками мусіли припинити роботу. Селяни засипали рови. Тепер відбулася за те судова розправа проти селян, що знищили меліораційні рови. Окружний суд у Замості підчас виїзної сесії в Білгороді засудив 10 осіб по одному рокові вязниці, а 11 осіб по 8 місяців вязниці.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ОСТАННІ ВІСТІ

УЛЬТИМАТ ГІТЛЄРА.

БЕРЛІН. — Берлінські часописи подають, що у висліді переговорів між Гітлєром і Чеймберлином останній передав чехословацькому урядові німецький ультимат з порадою, щоб чехи його приняли. Цей ультимат має в собі такі важні точки: Негайне припинення всяких воєнних кроків супроти судетських німців з боку чехів. Демобілізація чеської армії. Віддача судетських територій Німеччині до 1 жовтня ц. р.

ЗАЯВА ЧЕЙМБЕРЛИНА.

ЛОНДОН. — Премієр Чеймберлин вернувся до Лондону і, висідаючи з літака, сказав: „Я не можу дати ніякої прилюдної заяви зо своїх переговорів з Гітлєром, поки не нараджуся зо своїм урядом. Можу сказати лише те: надіймося, що всі сторони, замішані в чехословацьку проблему, будуть старатися розвязати її мирним способом".

ЗАПЕРЕЧЕННЯ АНҐЛІЙСЬКОГО УРЯДУ.

ЛОНДОН. — Анґлійський уряд офіційно заперечив, начеб він видав приказ до загальної мобілізації. Цю новину рознесли в суботу вранці новинкарські бюра.

РУМУНІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО МОБІЛІЗАЦІЇ.

БУКАРЕШТ. — По всіх містах Румунії появилися великі афіші, що закликають населення бути готовим до загальної мобілізації. Заклик звертається також до жінок.

ГІТЛЄР НЕ ДАЄ ҐАРАНТІЇ.

ПАРИЖ. — У французьких газетах появилася вістка, що Гітлєр у розмові з Чеймберлином поставив свої домагання супроти Чехословаччини, але відмовився ґарантувати нові границі Чехословаччини, коли його домагання будуть сповнені.

НАПРУЖЕННЯ В УГОРЩИНІ.

БУДАПЕШТ. — Угорщина розпочала частинну мобілізацію. Американський консуль у Будапешті видав заклик до перебуваючих там американців, щоб негайно опустили край.

РУМУНІЯ ЗНОВ ГОТОВА ПРОПУСТИТИ СОВЄТИ.

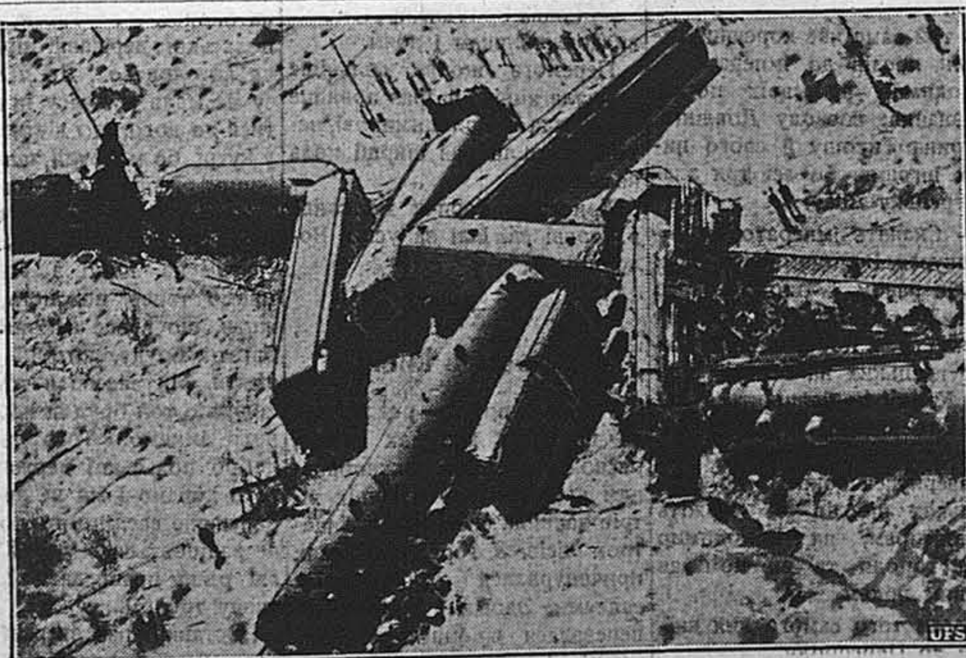
Довідавшися, що за Чехословаччиною далі стоїть Франція й Анґлія, румунський уряд знов заявив, що готов пропустити на поміч чехам совєтські війська. Цю готовість Румунія була відкликала, довідавшися, що Франція не буде за чехів воювати.

ЗАКОПАЛИ РЕКОРД 1938 РОКУ ДЛЯ 6939 РОКУ.

У пятницю вполудне доконано на площі підприємства Вестинґгавз на Світовій Виставі в Ню Йорку так звану 5,000-літню часову капсулю. Є це велика капсуля, зроблена з тривалого металю, в котру вложено рекорд сучасної цивілізації світу. В цьому рекорді є 1,000 образків і 10 міліонів слів. Капсулю спущено в землю на 1,100 стіп заглибшки. Цей рекорд зроблено, мовляв, на те, щоб на випадок, якби наша цивілізація пропала від якогось катаклізму, люди могли 5,000 літ відтепер довідатися, як саме вона виглядала. Рекорд малює сучасне життя з усіх боків: працю, штуку, релігію, виховання, науку, народи, медицину, промисли, здоровля і так далі. Додано до цього ще й певні засоби для перекладу рекорду іншою мовою, якби на той час уже не було анґлійської мови, що нею рекорд записаний.

ЗАСУДИЛИ ЗА ОБРАЗУ ПОЛЬСЬКОЇ АРМІЇ НІМЕЦЬКОГО КСЬОНДЗА.

В Бидґощі засудили на три тижні арешту пароха села Якєиці, Інноkентія Невітецького, німця по національності, за те, що не дозволив маневруючим воякам заняти в його домі кватири та образив словно притім польську армію. Польська преса пише, що згаданий ксьондз кілька разів виголошував проповіді по німецьки.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА В ПУСТИНІ.

12 осіб згинули на місці, а понад сто людей вийшли з тяжкими покалічeннями з залізничої катастрофи, коли два поїзди залізниці Содерн Песифик зударилися коло міста Тортуґа, в пустині долини Імпіріял у Каліфорнії. Льокомотиви поїздів, що зударилися, розбилися напрах, а пять возів вивернулися з шин. Кажуть, що причиною катастрофи було хибне наставлення зворотниці.

ЧЕЙМБЕРЛИН НЕ ОСЯГНУВ У ҐОДЕСБЕРҐУ НІЧОГО

ҐОДЕСБЕРҐ. — Після кількагодинного драматичного замкнення у своїй кімнаті Чеймберлин остаточно рішився відвідати Гітлєра і з ним розпрощатись. Передтим він вислав був до Гітлєра листа, в якім домагався писемного запевнення з боку Гітлєра, що німецькі війська силою не вмашируть на чехословацьку територію. По кількох годинах прийшла відповідь від Гітлєра, але в ній, за всякою правдоподібністю, Гітлєр відмовився це зробити. Чеймберлин через своїх дорадників подав до відома кореспондентів, що він рішився вертатись додому, але передтим побачиться ще з Гітлєром. Побачення наступило і тривало три години. Гітлєр видвигнув свої нові домагання, які Чеймберлин обіцяв передати Чехословаччині. По нарадах делеґація Чеймберлина не видала ніякого комунікату. Зате комунікат видав штаб Гітлєра. В тому комунікаті говориться, що оба державні мужі нараджувались над тим, якби врятувати мир; розходження між ними є тільки в тому відношенні, як це зробити.

ЗАГАЛЬНА МОБІЛІЗАЦІЯ ЧЕХІВ.

ПРАГА. — Празький уряд, за тихою згодою Анґлії і Франції, видав заклик до населення в цілі загальної мобілізації. Покликано всіх чоловіків до сорокового року життя. Мобілізація відбулася впродовж шістьох годин. Знавці твердять, що відбулась вона в повному порядку. Внаслідок того чеська армія відразу збільшилась на півтора міліона вояків. Кажуть, що напливаючі резервісти мають бадьорий настрій. Також усе чеське населення задоволене з того, що уряд задуме ставити опір німцям. У Празі копають шанці. Минулої ночи ціле місто було занурене в темноту, а то тому, що боялося нападу німецьких літаків. Президент Бенеш виголосив промову, в якій сказав, що приятелі Чехословаччини остаточно таки її не покинули. Вони рішилися дати їй поміч, якщо Німеччина її заатакує.

МОБІЛІЗАЦІЯ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ. — Французький уряд зарядив частинну мобілізацію своїх військ. Франція вже передтим мала два рази більше війська, ніж у мирним часі. Тепер її армія знов подвоїться. Рівночасно слідна переміна настроїв. Французи зачинають думати, що тут іде не тільки про чехів, але й про розріст німецької імперії й, остаточно, про саму безпеку Франції. Супроти того настрій у Франції перемінюється у воєвничий. Уряд премієра Даляліє видав офіційну заяву, що як тільки німецькі війська вмашируть на чехословацьку територію, Франція виконає своє зобовязання супроти Чехословаччини.

В АНҐЛІЇ ВОЄННІ ПРИГОТУВАННЯ.

ЛОНДОН. — В Анґлії вважають поїздку Чеймберлина невдалою. Задумують у перших днях цього тижня скликати парлямент. Тимчасом міністерство війни зробило чергові кроки до приготування до війни. Далі роздають ґазові маски для цивільного населення. Ґазові маски дістала також королівська родина. Відбувається дальше пересунення воєнних кораблів для кращої бойової позиції. Недалеко Лондону будують протигазові і протибомбові сховки. Вчений Голдейн рекомендував будову підземних сховків, сорок стіп глибоких. Бо тільки такі сховки добрі перед тяжкими бомбами.

ДИПЛЬОМАТИ ВТІКАЮТЬ.

ЖЕНЕВА. — На вістку про розбиття переговорів між Чеймберлином і Гітлєром та мобілізації в Чехословаччині і Франції дипльомати, що радились у Женеві, швиденько зачали втікати додому. Притім усі вони старались уникати німецької території, зо страху, що там їх може захопити війна.

В БЕРЛІНІ ХОЛОДНИЙ СПОКІЙ.

БЕРЛІН. — Населення Берліну заховує повний спокій. Воно мало думає, бо вцілості здалося на те, що рішить Гітлєр. У німців слідне рішення вразі потреби боротися. Вони переконані, що правда по їх боці. Німецькі війська далі машируть в напрямку чеської границі. Всі шляхи завалені військом і воєнними машинами.

СТАЛІН ОГЛЯДАЄ АВТОМОБІЛІ.

МОСКВА. — Воєнні настрої в Москві знов потухли. Коли Франція відмовилась від помочі Чехословаччині, а вслід за тим Румунія відмовила проїзду для Совєтів, Літвінов і вся совєтська преса гостро скритикували західні держави за зраду Чехословаччини. Тепер ситуація змінилась і Совєти знов не думають про війну. Сталін і найближчі його дорадники займалися тим, що оглядали в Кремлі новий пасажирський автомобіль, що його виробили совєтські фабрики.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

РОБОТА ПІД ОСІНЬ

Ніколи ще передтим не потребувала українська суспільність такої плянової, організованої роботи, як тепер. Часи напружені, для одних заходить сонце, для інших сходить. Нема тепер багато часу на експериментування в суспільній роботі. Нема тепер багато часу на навчання шляхом помилок. Всі організації мусять братися розважно, розумно і пляново до ріжних суспільних завдань, щоб своєю працею творити велику згармонізовану цілість.

Зрозуміло, що в цю відповідальну хвилю велику ролю мусить відіграти і членство У. Н. Союзу. Бо У. Н. Союз це нині найбільша організована сила в Америці; бо та сила має за собою кількадесятьлітню традицію народньої роботи; бо та сила вже нераз ставала на сторожі народніх інтересів і все в рішальних хвилях вивязувалася як слід зо своїх обовязків. Це ще не значить, що інші організації мають закладати руки, бо все зроблять наші союзовці. Ні. Кожна організація повинна зробити те, що до неї належить. Але на тому місці ми звертаємося до наших союзовців.

Що робити? — Це питання, над яким кожний собі сьогодня ламає голову. Але відповідь на це не тяжка: робити те, що досі робилось, тільки у видатнішій і більш напруженій формі.

Треба далі старатися про членство й фінансову силу нашої інституції, бо ті речі запевнили їй довге існування і розвиток. Треба старатися також про всяку іншу суспільну роботу, про інші організації й інституції, які працюють для добра нашого народу, для спільної нам усім цілі. Треба старатися, щоб у кожній, навіть найменшій українській громаді процвитала громадська праця; щоб влаштовані були що року національні свята; щоб згадувано про старий край і його терпіння; щоб вслід за тим плили відповідні жертви на старокраєві потреби. Бо слова без діл — мертві. Мертва теж любов до придавленого старого краю, коли вона не піддержана реальними вчинками.

Про це все мусять наші союзовці дбати. Мусять знати, що вони творять велику зорганізовану і здисциплиновану армію суспільних діячів на теперішньому ґрунті. Робота кожного члена зокрема дасть у висліді таку суму, з якої кожний буде гордий.

Та передвсім члени У. Н. Союзу мусять подбати, щоби приєднати до своєї організації молодь. Бо молодь — це наша надія. А з недостачі допливу нової еміґрації можна сказати, що молодь — це наша єдина надія. Ми мусимо її приєднати до себе та направити її по наших слідах. Тим ми не скривдимо її, тільки зробимо їй прислугу, бо вивінуємо її відповідними матеріяльними й культурними здобутками на дальшу життєву дорогу.

Цю щоденну роботу мусять виконувати наші союзовці; а поклик до чогось надзвичайного може наступити кожної хвилі.

ВОГНЕМ І МЕЧЕМ

Від зачатків польської держави йдуть заходи державних і громадянських чинників у тому напрямі, щоб здійснити евангельську засаду: один пастир, одно стадо. Добре; але хто має бути тим пастирем і яке має бути стадо? Звісно: є у світі два вибрані народи — один біблійний, ізраїльський, а другий новоісторичний, польський. Жидам зачинають потрохи не помагати їхні капітали, і їх винятковість неначебто заквестіонована. Лишається польський нарід, що з ревністю неофітів старається, чим може, словом, палкою, крісом, чи собакою нищити чужу віру, навертати на католицтво й утверджувати римо - католицизм. Ось невеличка загальна ілюстрація, як це йде.

Як відомо, українці знайшлися в Польщі з двох державних відломків: у Галичині від Австрії; на Волині, Холмщині, Підляшші й Поліссі від Росії. Галицькі українці по вірі греко-католики, а ті, що від Росії, православні. На всіх близько 7 міліонів українців у Польщі коло половина греко-католики, а друга половина православні. Правда, є між ними доволі великі релігійно-догматичні ріжниці, але в них єдність крови, єдність традиції і навіть єдність змагань. На землях, що на схід від Буга (на Волині), йде трохи інша окатоличуюча політика Польщі, а різкіша на заході від Буга, себто на Холмщині й Підляшші, бо тут є лиш останки української національности й православної церкви.

Від початків християнської культури на Русі аж до кінця 16. століття належала людність Холмщини й Підляшшя до православної церкви. Потім, внаслідок історичних випадків, перейшла та людність до греко-католицької церкви. Одначе тому, що в сумежній Галичині почала греко-католицька церква прибирати український характер, російсько - царський уряд боявся тої церкви як вогню. Тому то коло 1870 до 1875 року почав цей уряд проти своїх греко-католиків таку безпощадну політику, що та людність, хоч поносила великі жертви для греко - католицької церкви, всеж таки не встоялась і з малими винятками повернулась до православя. За те, що Ватикан (римська столиця) нібито був пошкодований тим, що католики пішли з церквами й церковним майном до православя, Ватикан зажадав свого часу від царського уряду відшкодування й таке відшкодування одержав.

Для ясности дальшого образу слід добавити, що як попередня так і теперішня конституція польської держави признає всім громадянам право відправляти богослужбу й виконувати у свому віроісповіданні релігійні практики, словом: свободу віри. Це конституційне право для православних застережене ще окремо в обовязуючих тимчасових приписах про відношення польського уряду до православної церкви. Коли Польща прийшла на ті землі, то в рр. 1918—1920 застала на Холмщині й Підляшші 370 православних святинь. Під формою, що ті православні церкви були колись римо - католицькими костелами, відібрала тут Польща понад 150 церков і заміняла їх на костели. Одначе між забраними церквами 90% не були ніколи римо-католицькими. костелами й ніколи до них не належали. Церковні землі тих церков забрала держава теж і 40,000 гектарів (коло 80,000 моргів) розпарцелювала між споваджених військових кольоністів, а трошки між місцеве населення, хоч, без огляду на віру, власником церковного майна був усетаки український нарід.

Всі ті справи має управильнити в Польщі Православний Собор, до якого ладяться тут уже довгі роки. Але заки Собор буде, то Передсоборне Зібрання устійнило було по кількалітніх торгах з представниками польського уряду для Холмщини й Підляшшя сітку парохій у числі 156 до 160. Це число устійнене тому, що їх парохи оплачувані державним урядом. Такі парохії називаються етатові.

Як же виглядає цей правний стан у практиці?

Від 1938 року почалася нова посилена акція поляків проти православної церкви, і то у двох напрямках: з одного боку „навертання" православних на католицизм, або т. зв. „ревіндикація", яку ведуть головно на Волині; з другого боку нищення православних церков, що стоять нібито як символи русифікації з царських часів. Це на захід від Буга, отже на Холмщині й Підляшші. Інша річ, що знищенню підпало багато таких православних церков, яких Москва не будувала, а навіть такі, що були вибудувані вже в останніх часах, за Польщі.

Зачім від першого: щож то таке та „ревіндикація"?

Вийшло на світло дня, що в Люблині, отже осередку Холмщини, існує т. зв. „Координаційний Комітет", що кермує „ревіндикацією". Творцем цього Комітету є генерал. Комітет має місцеві станиці, головно по повітових містах, а ними кермують звичайно старшини в чинній службі. Належать до Комітету представники всіх польських організацій, що дбають про „розвиток" східних земель. Комітет має характер довірочний, а його члени зобовязані до заховання таємниці. Завданням Комітету є не тільки т. зв. „ревіндикація", але загалом закріплювання польщини під оглядом політичним, господарським і культурним. Поляки чваняться, що вже перейшло на римо-катилицизм 8,000 душ православних. Зачалося це від славних **Гриньок** на польсько-совєтській границі, а згодом пішло дальше. Замісць слова божого чують навертані про те, що на кордонній смузі можуть жити тільки римо-католицькі поляки, а не римо-католиків можна виселити з рідної місцевости, що прийде націфікація і т. п.; а з другого боку, що навернені будуть звільнені від шарварків (даремна робота), будуть мати знижені податки, набудуть дешевше землю (а дехто то й обіцяє безплатно) і т. п. Пристають до римо-католиків ріжні люди, а між ними чимало таких, що мали в селі марку релігійно байдужих (індеферентних), безвірні, комуністи, сектанти і т. п. Трапляються випадки, що новонавернені католики приходять до православних церков на богослуження, а багато повертаються назад до православя. Буває часом, що новонавернені католики плачуть ревно підчас богослуження в костелі. Польські газети пишуть про такі випадки з радістю; кажуть, що нарід плаче сльозами втіхи, що навернувся до віри батьків...

Для прикладу, як меншебільше відбувається навертаюча місія, нехай послужать дослівні винятки з промови поручника граничного війська 15. травня 1938 р. в селі Ходаках на Кремянеччині до православних, скликаних вояками до місцевої школи:

„Хто є католиком, нехай іде додому; а хто з православних юдів, що за часів російської влади зрадили католицьку віру, той нехай залишиться, бо ще нині може стати добрим католиком і громадянином польської держави, приймаючи католицтво... До цього часу не мали ми часу приглянутись до дого, що діється в нас у нутрі, бо ми були заняті чим іншим. Тепер, коли ми відчули, що чуємося досить сильними і що сусіди бояться нас (натяк на події з Литвою), маємо тепер можність завважити, що в нас накопичилося багато бруду, котрий треба змити. Ми власне є тою щіткою, що той бруд змиває, і ми його змиємо. Того вимагає добро польської держави; ми того хочемо і ми це зробимо. Запевняю вас, що поки я жию, не залишиться в селі Ходаках ані один православний, хіба впаду трупом...

„Останній раз звертаюся до вас у чемний спосіб: запамятайте собі всі, що хто не захоче перейти на католицьку віру своїх батьків, для тих уже знайдеться в мене місце в криміналі, або зроблю так, що підете туди, до комуністів, де церкви вже зруйновані. Тоді візьмете туди з собою свого попа під пахи та разом з ним підете плакати на руїнах церкви. А зрадники, що сьогодні приймають святе причастя з рук нашого ксьондза, а завтра йдуть і цілують попа в руку, замісць того, щоби поцілувати свиню з протилежного до голови кінця, нехай знають, що я потраплю зробити з ними те, на що вони заслужили. В польській державі не повинно бути стільки віроісповідань, як досі, а мусить бути одна віра і всі повинні бути католиками. І нехай я впаду трупом, а того доконаю. Від мене ніде не сховаєтеся" і т. д.

(Кінець буде).

МАНДРІВКА ПО ГАЛИЧИНІ ТА ЗАКАРПАТТІ ТОМУ СТО ЛІТ

Яків Головацький,*) український учений і письменник відбув пішки мандрівку по Галичині та Закарпатті в 1834 році. Подаємо тут винятки з його опису тієї мандрівки:

„Маркіян Шашкевич і Іван Вагилевич — каже Головацький — провожали мене зо Львова (літом 1834 року) які чверть милі за Стрийську рогачку. Мета була відома: пізнати нарід, одначе ясного пляну я не мав.

Пройшовши жваво першу милю, я зайшов у село **Солонку.** Думав собі: ну, попробую поступити до священика Загайського, якого син був зо мною в семинарії, а тепер вступив до василіянського монастиря. Я спитався священика, чи нема в нього в церкві якоїнебудь старовини, давних рукописів, давно друкованих книг, старовинних українських образів і т. п. Він радо повів мене в бідну деревяну церковцу, показав церковні книги, все львівські друки, і я не знайшов у них нічого замітного. Священик, який мав кілька дочок, просив мене, щоб я остався погостити, переночувати; та я не згодився. Вести гутірку про дурниці **польською мовою** — було для мене втратою часу. Я не почую ні одного рідного слова, ні одної оригінальної фрази, ні одної приповідки, ні одної народньої пісні. Рішившись тільки в крайній потребі заходити до священиків, я пішов дальше, роздумуючи над тим, де мені заночувати. Пізно вечором я зайшов у придорожну сільську коршму. Село було подальше, я втомився був і мусів заночувати в коршмі. Нарід усе прийшов, з ніким почати балачку, і мій день пропав. На другий день я пішов дальше, говорив з стрічними селянами та записував у записник відтінки мови та рідкі вислови. Так дійшов я до міста **Миколаєва,** звідки був родом мій батько. Тут я хотів теж зазнайомитися ближче з українським маломіщанським побутом. Як я мав 10 літ, я приїздив з родичами відвідати рідню, а тепер я їх відвідав сам один, пішки. Всі приймали мене радо, але їм виглядало дивно, що я студент, фільософ, не їжджу хочаб найманим фіякром, а мандрую пішки. Життя міщан бідне, говорять по українськи, але одежа міщанська, поведінка непроста, обстанова з деяким комфортом і в усьому замітно, що вони **не мужики, а вільні.** Я уявляв собі середній і вищий стан, українських бояр, як вони жили в часах українських князів, поки не настало лихоліття на нашій землі.

Відвідуючи рідню, я поступив до поважаного старця, отця Миколи, Леонтія Устіяновича, тоді бурмістра міста Миколаєва. Я застав також кімнату з перегородкою, такий же стіл із старовинною різьбою, такі ж лавки, шафки з оловяною посудою, також миті стіни із бревен із небіленою стелею і ін. Леонтій повів мене на якесь весілля, в сусідне село **Розвадів над Дністром.** Як ми переходили стежкою горою, перед нами відкрилась безмежна далечінь наддністрянських рівнин і синіючі у хмарах Карпати. В мені зродилось бажання відвідати гірські околиці, побувати на верхах гір, пізнати нарід, про який я багато чував і я закидав питаннями мого товариша подорожі про верховинців, бойків, їх життя і побут. Це вперше був я на сільському весіллі, тому уважно слідкував за всіми обрядами, слухав весільних пісень і ін.

Після повороту до Миколаєва я пішов не гостинцем, а сільськими дорогами, де нарід, живучи осібняком, привітливіше і краще зберіг свою національність. Я старався все ночувати у селян, казав, що я сам селянський син, який вчиться на священика, а що не маю з чого жити, вибрався до своякіа на Покуття. Я все хрестився тричі й читав молитви в голос, то мене всюди приймали як свого чоловіка, благословили та бажали успіхів. Нарід приймав мене дуже щиро. Мені давали все, що було ліпшого в хаті, діставали від сусідів молока, пшона, яєць, стелили в найліпшому місці „на покутті" (в головнім куті) і разураз випрадвувалися, що не можуть краще приняти. Я приймав усе, дякував, упевнював, що я не панського роду, знаю також біду й недостатки. Тимчасом мені нераз не всмак був чорний ячмінний хліб із вістівками, придимлене молоко чи щось подібне. Я відчував, як тяжко непривичному спати на соломі, вкритій грубою веретою, під головою, замісць подушки, звинений сердак, як неприємно лежати під кожухом, із якого розходиться немилий запах. Я нераз довго не міг заснути в душній хаті на твердій постелі, кожух відкидав і накривався моїм сурдутом, а під голову клав мої чоботи й переконувався, що на холявах мякше спати, ніж на селянськім сердаку. Я пізнав незавидне життя хліборобів, яке я досі уявляв собі в рожевім світлі, як безжурну ідилію. Всеж я, користаючи з довгих вечорів, розмовляв про народні звичаї, перекази, казки, виманював пісні, сам підспівуючи деякі, питався їх, чи знають вони цю або ту пісню. При неяснім мерехтінні олійного каганця або при погасаючих раз у раз скипках, якими світив якийнебудь Івась, я жадібно записував пісні, запримічені в гутірці приповідки, приказки та незвичайні вислови. Раз я ночував у селянина в **Надітичах** над Дністром, так низько, що всі **будинки стоять на палях,** а підчас повени люди комухикуються між собою на човнах наче в Венеції, коли вільно мале порівняти з великим. Багато пісень я записав у присілку **Витань коло Бороздович.**

(Дальше буде).

*) Головацький, член „Руської Трійці": Шашкевич, Вагилевич, Головацький.

Між ріжними типами людей є й такий, що хвалиться своїм убожеством.

На питання долі часто відповідає припадок.

Залюблений бачить у своєї любки крила і думає, що то ангельські, а забуває, що і гуси крилаті.

За решітку піде, хто з дурним краде.

Володимир Островський.

ПІД ЗНАМЯ ХРЕСТА

ПОВІСТЬ

з часу охрещення Руси-України в 988 р.

20)

— Нема іншої ради, — шепнув комусь Анастас — треба піддатися Володимирові.

І загуло в Корсуні:

— Піддаймося Володимирові, бо всі загинемо!

Третього дня боярин Тихоша начепив на списку білу шматинку й підійшов до стіни.

— Князь Володимир каже: дайте город і всі врятуєтеся; нікому ніякого лиха не буде!

— Дай город Володимирові! — загула юрба корсунців біля дому воєначальника. — Дай город, бо самі відчинемо ворота!

Здався воєначальник, бо іншої ради вже не було. Задзвонили в місті дзвони, відчинилися ворота, вийшло духовенство з образами, вийшли найстарші мужі города з дарами й післали до Володимира делегатів.

— Скажіть воєначальникові, щоб зараз склав усю зброю, — відповів Володимир — а мешканцям Корсуня скажіть, щоби були спокійні: воду зараз будуть мати. Кому бракує хліба, мої дружинники дадуть їм. Подякуйте вашому Богові за спасення й вертайтеся до праці. Виберіть зараз послів до імператорів. Сьогодні вони поїдуть до Царгороду разом із моїми послами.

Щоб корсунцям не сталося кривди, Володимир увів до міста лише невеликий відділ дружинників і розташував його не в домах, а на майданах у шатрах: рештаж дружини й воїв залишилася поза городом і насолоджувалася медом, якого викотили їм корсунці з наказу Довлінґа за ратні труди.

Дзвони в корсунських церквах не вмовкали. Люди спішили подякувати Богові за врятування їх життя й майна.

А боярин Тихоша тимчасом кинувся шукати грека Анастаса. Коли нарешті знайшов Анастасів дім і ввійшов до його хати, застав Вівіянового приятеля в страшній розпуці. Тихоша оповідав йому про Попандуклюса, про його дочку Олену, про розмову з ним перед виїздом із Киева, а Анастас, здавалося, нічого не чув:

— Не погорджуй мною, — нарешті промовив — що я зрадив своїх людей і імператорів: післав твому князеві стрілу з вісткою про водопровід.

Тихоша заспокоював його, переконував, що це не зрада, а велика заслуга перед Богом і людьми, але Анастас довго не міг заспокоїтись: усе гриз себе жорстокими докорами.

В той саме час корсунці вибрали послів до імператорів. Володимир на своїх послів призначив: воєводу Довлінґа, боярина Тихошу й свого писаря Інґрама, бо всі три знали грецьку мову.

— Скажіть імператорам, — звернувся Володимир до всіх послів разом — що як зараз не виїде до Корсуня царівна Ганна, то з Корсуня й з усіх міст грецьких на березі моря й у Криму не залишиться камінь на камені. А потім загляну я й до Царгороду. А ви — звернувся зокрема до корсунських послів — скажіть імператорам, як Володимир бере городи та як помагає мирним людям.

Посли того самого дня виїхали до Царгороду.

Тогож дня вислав Володимир гінців до Киева з радісною вісткою, що Корсунь піддався.

Вівіян і Олена, довідавшись про події в Корсуні, довго молилися за врятування своїх братів-греків та за здоровля Тихоші, що виконав своє слово аж до кінця.

Прихильники Володимира й християн умить підняли на ноги цілий Київ. Перший день по одержанні вістки з Корсуня був одним великим святом. На вулицях і майданах збиралися юрби молоді й вояків і голосно вигукували:

— Слава Володимирові! Слава дружинникам і воям.

Перемога щораз сильніше опяняла киян і щораз повніше зеднувала їх Володимирові, захоплюючи щораз ширші кола населення.

Християни гаряче молилися в церкві св. Ілії за успіх Володимира.

XV.

ТИХОША В КИЄВІ.

Україна пишно розляглася на широких килимах степів, рясно посипаних ріжнобарвним квіттям. Від північних вітрів закрила себе зеленим шатром лісів. У городах і селах прикрашувалася розмаєними садками. Здовж і поперед оперезалася срібними стяжками рік і річок, прикрасилася, як кришталевими ґудзиками, блискучими озерами й ставками.

І всміхалася до сонця щастям волі й достатку.

(Дальше буде).

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА СЕРПЕНЬ 1938 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	372.31
2.	160.00
3.	115.76
4.	81.39
5.	219.37
6.	31.88
7.	246.14
8.	219.47
9.	159.83
10.	177.47
11.	92.52
12.	136.21
13.	106.67
14.	21.39
15.	44.51
16.	75.76
17.	36.30
18.	120.96
19.	10.61
20.	232.94
21.	138.02
22.	65.93
23.	45.71
24.	91.91
25.	105.83
26.	35.75
27.	59.55
28.	131.97
29.	165.28
30.	62.66
31.	140.08
32.	29.60
33.	109.84
34.	36.19
36.	139.59
37.	110.13
38.	230.33
39.	95.54
40.	29.14
41.	21.74
42.	183.07
43.	50.70
44.	131.15
45.	333.06
46.	29.91
47.	47.65
48.	52.61
49.	56.79
50.	160.33
51.	60.91
52.	95.26
53.	133.66
54.	95.06
55.	51.51
56.	161.76
57.	182.34
58.	154.27
59.	174.51
60.	37.06
61.	17.50
62.	107.68
63.	325.32
64.	107.73
65.	250.58
66.	125.70
67.	192.37
68.	23.43
69.	140.56
70.	277.92
71.	22.62
72.	62.89
73.	105.08
74.	23.68
75.	121.25
76.	565.29
77.	78.97
78.	127.27
79.	9.80
80.	44.22
81.	141.59
82.	61.19
83.	190.04
84.	52.13
85.	176.61
86.	233.71
87.	216.13
89.	29.39
90.	285.19
91.	348.00
92.	24.54
93.	55.89
94.	392.80
95.	37.50
96.	181.65
97.	168.33
98.	141.86
99.	202.61
100.	140.30
101.	42.56
102.	577.34
103.	113.96
104.	253.82
105.	213.08
106.	277.03
107.	37.75
108.	115.82
109.	137.93
110.	9.06
111.	39.27
112.	292.69
113.	66.73
114.	57.38
115.	54.61
116.	56.27
117.	117.15
118.	81.71
119.	58.56
120.	175.19
121.	149.68
122.	52.20
123.	166.01
124.	101.38
125.	121.84
126.	92.94
127.	178.88
128.	11.39
129.	36.97
130.	352.82
131.	17.69
132.	158.63
133.	229.65
134.	98.12
135.	61.52
136.	182.94
137.	184.02
138.	65.36
139.	78.72
140.	83.60
141.	71.07
142.	124.86
143.	141.65
144.	43.42
145.	62.66
146.	201.09
147.	425.65
148.	33.15
149.	120.43
150.	46.87
151.	126.46
152.	57.64
153.	9.57
154.	39.08
155.	465.24
156.	138.66
157.	15.89
158.	236.00
159.	72.51
160.	121.16
161.	232.19
163.	128.27
164.	149.63
165.	38.82

Відділ	Заплатив
166.	50.27
167.	102.28
168.	193.08
169.	89.74
170.	187.17
171.	69.61
172.	43.63
173.	93.60
174.	32.54
175.	188.69
176.	205.75
177.	127.61
178.	84.24
179.	220.93
180.	42.54
181.	119.41
182.	170.71
183.	181.18
184	15.47
185	87.97
186.	64.22
187.	35.44
188.	53.52
189.	18.57
190.	34.58
191.	139.59
192.	137.50
193.	123.53
194.	29.09
195.	53.94
196.	54.68
197.	34.39
198.	62.00
199.	34.44
200.	254.12
201.	45.32
202.	39.67
203.	66.86
204.	786.30
205.	19.85
206.	512.99
207.	75.80
208.	25.03
209.	76.93
210.	69.16
211.	188.63
212.	66.11
213.	303.08
214.	42.63
215.	28.60
216.	34.44
217.	461.14
218.	253.45
219.	186.32
220.	178.42
221.	522.65
222.	15.81
223.	324.25
224.	29.34
225.	25.50
226.	60.35
227.	58.19
228.	142.70
229.	211.55
230.	190.11
231.	18.32
232.	62.67
233.	39.08
234.	317.61
235.	137.30
236.	165.11
237.	237.53
238.	157.09
239.	320.30
240.	21.00
241.	84.79
242.	109.98
243.	73.11
244.	17.71
245.	111.30
246.	67.01
247.	243.15
248.	64.06
249.	39.30
250.	16.59
251.	228.64
252.	108.36
253.	88.11
254.	131.49
255.	77.96
256.	57.84
257.	40.53
258.	30.72
259.	207.43
260.	56.10
261.	12.14
262.	64.89
263.	56.42
264.	151.37
265.	41.22
266.	96.83
267.	101.99
268.	115.23
269.	37.67
270.	231.08
271.	90.51
272.	36.25
273.	164.78
274.	182.85
275.	95.31
276.	339.67
277.	219.42
278.	34.33
279.	20.11
280.	218.36
281.	92.45
282.	230.88
283.	143.26
284.	81.09
285.	21.04
286.	42.33
287.	12.96
288.	266.00
289.	41.76
290.	64.93
291.	196.14
292.	600.80
293.	61.86
294.	48.87
295.	178.33
296.	274.55
297.	28.51
298.	79.21
299.	50.04
300.	147.35
301.	162.23
302.	14.59
303.	65.78
304.	67.82
305.	72.23
306.	40.44
307.	40.21
308.	113.47
309.	39.94
310.	90.90
311.	19.26
312.	76.13
313.	8.87
314.	13.88
315.	24.25
316.	291.75
317.	85.03
318.	136.63
319.	61.76
320.	111.89
321.	78.53
322.	57.83
323.	71.06
324.	155.97
325.	158.95
326.	144.29
327.	43.52

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
328.	24.47	365.	97.43
329.	8.84	366.	18.91
330.	159.70	367.	319.14
331.	95.77	368.	37.39
332.	82.11	369.	241.42
333.	101.00	370.	236.02
334.	222.13	371.	188.20
335.	52.04	372.	40.84
336.	235.59	373.	40.28
337.	27.95	374.	58.00
338.	284.72	375.	95.14
339.	100.35	376.	25.40
340.	21.26	377.	23.00
341.	31.71	378.	28.95
342.	175.36	379.	110.79
343.	36.58	380.	25.48
344.	82.98	381.	29.50
345.	96.93	382.	42.32
347.	129.37	383.	183.84
348.	11.36	384.	38.11
349.	47.61	385.	302.06
350.	120.83	386.	28.96
351.	47.01	387.	24.30
352.	89.64	388.	168.67
353.	35.71	389.	51.27
354.	17.33	390.	75.41
355.	64.62	392.	24.01
356.	21.92	393.	14.81
357.	65.82	394.	6.00
358.	51.44	395.	12.08
359.	95.99	396.	111.63
360.	14.29	397.	15.35
361.	1,284.65	398.	8.05
362.	63.14	400.	86.17
363.	131.08	401.	39.76
364.	440.01		

З місячних вкладок нових родів обезпечення ______ $47,258.80

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	17.46	225.	14.54
2.	4.29	230.	3.81
3.	2.42	234.	45.34
8.	1.85	237.	2.68
19.	1.58	243.	18.23
20.	74	245.	3.08
28.	14.34	257.	3.87
30.	11.32	262.	1.41
33.	7.91	268.	2.93
37.	17.20	274.	1.49
39.	26.66	275.	16.46
65.	13.02	276.	3.54
69.	3.32	277.	2.02
70.	3.80	278.	1.15
83.	2.86	282.	3.55
90.	13.43	283.	1.53
101.	2.84	284.	3.37
102.	4.96	286.	37.75
106.	10.07	288.	2.40
108.	8.61	292.	1.83
117.	4.46	298.	3.05
125.	3.61	305.	8.31
127.	5.65	312.	2.26
139.	2.35	316.	1.41
142.	11.64	321.	5.01
143.	11.25	322.	1.31
147.	28.16	328.	2.01
151.	6.04	331.	2.26
161.	1.92	334.	2.28
170.	12.93	335.	6.34
177.	1.84	336.	7.99
181.	1.57	342.	20.33
185.	6.68	345.	2.65
189.	4.90	349.	5.24
194.	81	358.	1.62
206.	5.45	361.	2.48
208.	2.48	367.	3.51
209.	4.26	370.	15.72
216.	14.85	371.	1.30
217.	2.74	384.	28.93
221.	6.23	388.	17.56

З місячних вкладок старого роду обезпечення	$ 621.05
З місячних вкладок від членів	$ 47,879.85
Процент від бондів	5,618.23
Процент від морґеджів	4,146.45
Процент від позичок	1,315.05
Продаж бондів	159,721.72
Заробок на бондах	6,353.43
Сплати морґеджів	1,809.81
Зворот позичок	1,510.00
Вичеркнено позички тих членів, що суспендовані та вибрали позичками всю резерву	19,600.00
Зворот позичок до народного фонду	94.52
Зворот степендії-позички Еміля Гладкого, від. 70 У. Н. С.	50.00
Рент від реальностей	12,662.80
Премія на бондах	179.80
Сирітські части по бл. п.:	
в. 76 Шаран Антін	100.00
Разом	$261,041.66

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 1 Меца Фотія	500.00
в. 27 Фанґа Іван	500.00
в. 69 Бобецька Марія	500.00
в. 76 Шаран Антін	1,000.00
в. 90 Дудун Антоніна	500.00
в. 96 Котула Василь	500.00
в. 104 Кузів Павло	500.00
в. 141 Семенюк Василь	500.00
в. 164 Пипяк Михайло	1,000.00
в. 176 Ковальчик Андрій	1,000.00
в. 217 Пастернак Василь	500.00
в. 217 Пастернак Василь	500.00
в. 234 Возняк Кирило	425.00
в. 236 Бабій Микола	1,000.00
в. 244 Боровський Михайло	750.00
в. 337 Семенків Йосиф	1,000.00

Інші виплати з фонду посмертного:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	1,802.74
Вартісні звороти в готівці з позичок тих членів, які вибрали всю резерву	19,600.00
Процент на закуплених бондах	374.77
Премія на бондах	179.80
Справи правні	121.80
Премія на закуплених морґеджах (F. H. Adm.)	727.45
Дивіденда	23.23

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 8 Салій Стефан	176.66
в. 67 Нич Олекса	126.42
в. 112 Прокопенко Розалія	112.80
в. 132 Ключка Володимир	243.60
в. 168 Денис Іван	108.67
в. 296 Кобаса Фільор	130.79

Виплати з фонду запомогового:

в. 9 Панчишин Марія	25.00
в. 10 Феленчак Микола	25.00
в. 10 Барановський Тимко	25.00
в. 10 Підбережняк Андрій	35.00
в. 33 Дороцька Анна	25.00
в. 38 Полянський Данько	50.00
в. 39 Нусь Анна	25.00
в. 47 Когут Марія	25.00
в. 51 Іваник Анастасія	25.00
в. 56 Пуціло Михайло	50.00
в. 58 Біловус Василь	35.00
в. 64 Гаврилюк Кіндрат	35.00
в. 65 Василевич Василь	35.00
в. 69 Семенович Григорій	30.00
в. 69 Комарніцький Мих.	35.00
в. 85 Лотанишин Яків	50.00
в. 90 Чепа Іван	35.00
в. 90 Надич Іван	35.00
в. 90 Чередарчук Василь	35.00
в. 98 Морох Яким	25.00
в. 100 Ферич Самуїл	25.00
в. 100 Ґабля Анна	25.00
в. 104 Ватраль Марія	25.00
в. 104 Савчак Андрій	50.00
в. 112 Волянська Розалія	25.00
в. 113 Коземчак Михайло	35.00
в. 113 Куземчак Антін	35.00
в. 116 Черкас Петро	50.00
в. 117 Корчинський Микола	35.00
в. 137 Янович Іван	50.00
в. 146 Руденський Олекса	25.00
в. 146 Баран Теодор	25.00
в. 164 Цебрик Анастасія	25.00
в. 164 Калинич Микола	35.00
в. 176 Конюх Роман	25.00
в. 176 Мельник Іван	35.00
в. 213 Кузенка Татіянна	25.00
в. 216 Мацькович Софія	25.00
в. 218 Мушинський Йосиф	35.00
в. 221 Канонік Семен	35.00
в. 223 Конюх Олена	35.00
в. 223 Кузьмінський Григ.	75.00
в. 230 Саґаль Ілля	25.00
в. 239 Побігушка Михайло	35.00
в. 239 Ґурба Максим	35.00
в. 241 Камфорнік Михайло	35.00
в. 242 Тиньо Іван	25.00
в. 243 Біналь Володимир	25.00
в. 259 Пирович Казимир	25.00
в. 276 Скаськів Михайло	35.00
в. 288 Савіцький Юрій	35.00
в. 288 Мурикін Анна	25.00
в. 299 Сенчина Ксеня	25.00
в. 299 Леваднюк Петро	25.00
в. 317 Кіянка Василь	35.00
в. 321 Цюник Йосиф	25.00
в. 326 Беднарчик Петро	35.00
в. 338 Ядчишин Іван	35.00
в. 361 Оприско Стефан	25.00
в. 370 Вітовський Гавриїл	50.00
в. 371. Баранюк Юліян	25.00
в. 385 Кассан Петро	35.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Укр. Пресова і Книжкова Спілка за орган	3,595.00
Почта, експрес, телефон і т. п.	1,145.20
Платні голов. уряду	825.00
прибори для друкарні	577.33
Рент за офіси У. Н. С.	500.00
Нагороди за нових членів	455.75
Платні помічних сил	403.28
Кошти подорожи і репрез.	322.80
Лікарі за нових членів	223.00
Укр. Пресова і Книжкова Спілка за друки	201.00
Спортова акція	91.80
Справи правні	63.10
Оголошення	20.00
Офісові прибори	6.50
Стейт за лайсенс	5.00

Інші виплати:

Податок, вода, опал, світло і інші виплати на реальностях	15,002.59

Інвестиції:

Інвестовано в бондах	100,480.00
Інвестовано в морґеджах (F. H. Adm.)	36,372.31
Позички членам на грамоти нових родів обезп.	8,363.00
Разом	$205,086.39

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем липня 1938 осталася	$317,109.96
Прихід за серпен	261,041.66
Разом	$578,151.62
Розхід за серпень	205,086.39
Готівка з кінцем серпня 1938 остається	$373,065.23

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 373,065.23
Морґеджі	1,282,801.98
Бонди	1,252,007.60
Реальности	1,135,240.06
Позички членам	515,047.47
Друкарня і книгарня	20,680.32
Разом	$4,578,842.66

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$3,817,687.19
Адміністраційний фонд	175,553.10
Запомоговий фонд	76,684.89
Конвенційний фонд	17,086.17
Народний фонд	3,301.75
Contingent fund for protection of Investments	226,878.00
Резервовий фонд	11,809.75
Посмертний фонд старого роду обезпечення	64,761.88
Сирітський фонд	185,079.93
Разом	$4,578,842.66

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

Добрі часи, це злі часи, що попереджують ще гірші часи.

Жінка — загадка. Хто відгадає ту загадку, той лишається старим кавалером до кінця життя.

Кохання знає свою математику: два серця є одно.

Навіть найдурніша жінка хоче, щоб стратити для неї розум.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	9.75	105.	12.85	213.	15.30	307.	70
2.	10.80	106.	9.23	214.	90	308.	1.15
3.	2.05	107.	2.30	217.	13.28	309.	1.35
4.	1.80	108.	3.15	218.	6.98	310.	2.25
5.	6.30	109.	4.95	219.	7.65	311.	1.15
6.	2.25	112.	10.77	2.20.	8.33	312.	5.40
7.	14.85	113.	3.38	221.	36.23	813.	25
8.	11.48	114.	1.60	223.	33.10	314.	1.58
9.	11:50	115.	1.15	225.	1.58	315.	25
10.	3.42	116.	7.00	227.	90	316.	8.33
11.	14.65	117.	1.35	228.	5.90	317.	2.93
12.	1.15	118.	2.70	229.	10.80	318.	7.87
13.	11.02	120.	10.45	230.	16.02	319.	9.70
14.	1.58	121.	11.25	231.	2.48	320.	5.00
15.	90	122.	2.30	232.	4.95	321.	6.75
16.	6.10	123.	8.36	233.	5.20	322.	1.15
18.	1.15	124.	5.62	234.	27.48	823.	7.90
20.	13.75	125.	9.69	235.	9.90	324.	3.60
21.	9.90	126.	5.18	236.	7.42	325.	4.38
22.	1.00	127.	7.43	237.	10.57	326.	9.00
23.	90	128.	68	238.	19.00	327.	2.93
24.	8.10	129.	68	239.	22.73	328.	45
25.	1.35	130.	20.25	241.	1.80	329.	25
26.	2.70	132.	4.75	242.	8.60	330.	10.35
27.	70	133.	2.25	243.	9.40	331.	5.20
28.	7.88	135.	4.31	244.	1.13	332.	6.75
29.	8.35	136.	15.98	245.	5.65	333.	6.55
30.	8.55	137.	10.80	246.	1.58	334.	9.45
31.	7.20	138.	3.15	247.	9.75	335.	2.30
33.	20.73	139.	3.60	248.	5.35	336.	11.05
34.	90	140.	6.55	250.	1.35	337.	25
36.	10.60	141.	1.35	251.	10.60	338.	16.45
38.	7.20	142.	16.20	252.	7.65	339.	5.17
39.	4.95	143.	5.40	253.	3.40	340.	1.35
40.	1.58	144.	2.50	254.	10.58	341.	3.60
42.	7.20	145.	6.10	255.	3.40	342.	6.97
43.	3.85	146.	4.73	256.	3.38	344.	2.48
44.	10.80	147.	30.37	257.	1.58	345.	5.65
45.	12.37	148.	2.70	258.	5.62	347.	8.35
46.	45	149.	4.96	259.	9.23	348.	90
47.	2.95	150.	15.10	260.	13.20	349.	4.50
48.	2.70	151.	7.88	261.	1.60	350.	90
50.	13.05	152.	1.15	262.	75	351.	68
51.	55	154.	1.15	263.	1.15	352.	4.75
52.	3.80	155.	17.80	265.	90	353.	1.80
53.	4.06	156.	10.58	266.	4.28	354.	45
54.	3.60	158.	11.93	267.	3.38	355.	1.05
55.	3.15	159.	4.26	268.	4.50	356.	1.75
56.	13.50	160.	2.48	269.	2.25	357.	1.60
57.	9.23	161.	7.90	270.	11.70	358.	4.95
58.	7.20	163.	4.05	271.	5.40	359.	7.20
59.	10.35	164.	27.45	272.	1.80	361.	43.20
60.	2.48	165.	6.97	273.	2.70	362.	8.35
61.	2.48	167.	8.77	274.	4.50	363.	10.58
62.	6.55	168.	4.30	275.	3.83	364.	16.45
63.	18.00	169.	1.36	276.	17.35	365.	6.75
64.	6.55	170.	8.77	277.	11.70	366.	2.95
65.	11.75	171.	13.50	278.	1.30	367.	8.80
66.	90	172.	9.00	279.	1.58	368.	1.00
67.	6.30	173.	4.05	280.	12.85	369.	13.30
68.	45	174.	4.05	281.	9.00	370.	5.65
69.	2.02	175.	12.15	282.	13.95	371.	11.50
70.	7.20	176.	15.55	283.	7.20	373.	3.60
71.	2.93	177.	1.58	284.	1.60	374.	3.15
72.	3.15	178.	3.40	285.	50	375.	6.75
73.	3.60	179.	11.25	286.	2.92	376.	25
75.	8.55	180.	15.53	287.	1.12	377.	1.35
76.	31.04	181.	20	288.	9.68	378.	1.58
77.	6.30	182.	4.73	289.	3.38	379.	8.78
79.	90	183.	3.88	290.	1.80	380.	5.40
80.	2.70	185.	5.60	292.	32.85	381.	1.57
81.	5.85	186.	2.70	293.	2.25	383.	12.60
82.	2.45	187.	45	294.	2.25	384.	6.30
83.	7.45	188.	4.73	295.	5.63	385.	12.60
84.	1.80	189.	1.25	296.	8.80	386.	3.85
85.	15.65	191.	5.85	297.	2.05	388.	14.63
86.	8.55	192.	7.65	298.	70	389.	3.38
87.	7.46	193.	2.70	299.	2.25	390.	9.45
89.	1.58	194.	1.35	300.	6.30	392.	1.35
90.	15.30	196.	2.50	301.	5.40	393.	50
91.	15.75	197.	45	302.	1.35	396.	4.50
92.	1.80	198.	3.48	303.	3.60	400.	13.30
93.	1.35	199.	68	304.	90	401.	90
94.	16.45	200.	16.68	305.	3.38		
95.	3.60	201.	4.28				
96.	8.55	204.	113.18				
97.	11.95	205.	3.60				
98.	3.60	206.	25.20				
99.	14.20	207.	2.04				
100.	2.25	208.	25				
102.	25.88	209.	1.15				
103.	3.82	210	1.58				
104.	6.30	211.	10.80				
		212.	1.35				

З місячних вкладок від членів	$ 2,433.07
Процент від морґеджів	1,365.00
Процент від бондів	574.24
Рент від реальностей	680.00
Сплати морґеджів	715.00
Продаж бондів	11,995.20
Премія на бондах	4.80
Разом	$17,767.31

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду:

Грошеві звороти нових родів обезпечення Т. 2.	178.24
Процент на закуплених бондах	54.83
Доплачено премію на бондах	4.80

Виплати з фонду адміністраційного:

Українська Пресова і Книжкова Спілка за Український Тижневик	475.00
Платні помічних сил	328.56
Українська Пресова і Книжкова Спілка за друки	150.31
Видатки канцелярійні на почту і т. п.	25.00

Інші виплати:

Податок, вода, опал, світло і інші виплати на реальностях	775.86

Інвестиції:

Інвестовано готівку в бондах	12,000.00
Разом	$13,992.60

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем липня 1938 р. осталася	$66,036.98
Прихід за серпень	17,767.31
Разом	$83,804.29
Розхід за серпень	13,992.60
Готівка з кінцем серпня 1938 остається	$69,811.69

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 69,811.69
Морґеджі	162,564.23
Бонди	150,349.64
Реальности	55,750.92
Позички членам	160.00
Разом	$438,636.48

Стан довжний:

Посмертний фонд	$334,249.94
Адміністраційний фонд	104,386.54
Разом	$438,636.48

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

Степан Женецький.

НА ЖНИВА

(З лемківських образків).

В селі Долянці радісна новина: прийшов ниська солтис з ґміни та й повіда, що прийшло якесь папіря від пана старостого, аби люди записувалися на роботу: на жнива, десь аж у Лотву. Як хто хоче там їхати, то нехай прийде в суботу до ґміни, а там уже „пан вуйт" і „пан секретаж" скажуть їм, яке папіря треба собі виробляти і скільки грошей на дорогу придбати.

Зраділи люди в селі Долянці, бо і як не тішитися: село їх бідне, гірське, поля — самі ґруники камянисті, що на них хіба один вівсик на ощіпки*) вродиться. Та й то такий малесенький, що не то серпом його жати, але косою нема що косити. А коли йде про пшеницю й жито, то тут про неї мало хто й чув та тільки дехто бачив, як вона виглядає. Хіба, що деякі старші господарі й господині, що бували на долах на жнивах і на відпустах. Лиш де-не-де, у ярках і в долинках уродиться ще картопля, то й вона така дрібна, як волоський горіх.

Люди тут убогі. Живуть тим, що їм уродить їхня свята земленька камяниста, і тим, що зароблять у літку на жнивах у долах. Перед війною то ще било сяко-тако, — багато людей виїздило з села до Гамерики та до Пруса і звідсіля спомагало своїх рідних важко запрацьованим грошем. А коли по кількох роках верталися назад, то і земельки деякої докуповували і хижі ставили і на нові господарства переходили.

Та по війні то вже барз трудно стало жити: податки збільшилися, все приходять жовті папірчики,**) а за ними здикуційники та усе дай, та й дай, а не питають, звідки з тої святої землі камянистої стільки набрати. Земля — яка била, така є, не приросла, а людей стільки наплодилося, що вже й ділити нема чим. А тут іще границі позачиняли і трудно десь виїхати на заробіток. До Гамерики не можна, до Пруса не вільно. Ще хіба до тої одної велебної Франції годно їхати, але хоч там дехто й поїде, то й так пса заробить...

В суботу до громади зійшлося пів села. Всі бажали довідатися, як там із тим виїздом у Лотву на жнива. В якій бо хижі було більше як четверо-пятеро челяді, то по двоє-троє оставалося вдома на господарстві, а решта мала їхати на жнива. Насходилося їх стільки, і молоді і старших, і жінок і господарів, і парубків і дівчат, що ледви в громаді помістилися...

Коли „пан вуйт" і „пан секретаж" побачили стільки охочих на виїзд, з радости аж руки затирали: ходили оба задоволені по канцелярії та шептали собі щось веселе до вуха.

Незабаром війт вийшов з канцелярії і повідомив зібраних, що на жнива всі поїдуть, але наперед усі мусять записатися до „кулка шляхецкего" та передплатити собі „шляхецку ґазету" „Побудка".

— Венц, хто хоче їхати, нехай тут підпишеться, — закінчив „пан вуйт" свою промову і показав рукою на стіл, де лежав великий білий аркуш паперу, перо й чорнило.

„Пан вуйт" і „пан секретаж" думали, що всі зібрані будуть пхатися, щоб записатися до „шляхти", але господарі лиш зглядалися один на одного, здвигали плечима, господині й дівчата перешіптувалися між собою та ніхто не йшов до стола.

Заскочений війт подивився на „пана секретажа" та й промовив до зібраних:

— Ну, прошеи, підписуйте, бо хто не запишеться до шляхти, той не поїде на жнива!

Господарі почали знову перешіптуватися між собою, аж вкінці виступив найстарший і найповажніший господар, Юрко Бацан, що то йому громада віддала провід підчас поїздки на жнива:

— То є так, прошу пана вуйта: на роботи, то ми шиткі хочеме їхати, бо кождий з нас хоче шос заробити, але до вашої політики мішатися і на тоту шляхту, чи якусь там іншу нужду — писатися не хочеме, бо нам того не треба... Наші батьки й діди жили без неї, то й ми якось будеме жити...

У відповідь на ці слова „пан вуйт" почав вияснити, просити, далі грозити й лаяти, — та це нічого не помагало. Ніхто не хотів підписуватись і всі, один за одним, почали виходити.

Війт вийшов за ними аж надвір, переконуючи їх, щоби призадумалися добре і якщо хтось схоче записатись у „шляхту" і поїхти на жнива, то нехай прийде ще раз у другу суботу і дасть знати. Та господарі повагом відходили, кепкуючи, махали головами й обіцяли, що прийдуть.

Надійшла ще й ця субота. „Пан вуйт" і „пан секретаж" уже від ранку сиділи в громаді, дожидаючи кандидатів на „шляхціцуф". Чекали цілий день і не діждалися нікого. Господарі з Долянки постановили не їхати на жнива у Лотву, остатися підчас жнив у рідному краю і не записуватися у „шляхту загродову". Таке казали їм робити їхній „шляхетський", „хлопський розум" і селянське серце, які ще ніколи їх не зрадили. — („Нове Село").

*) Ощіпки = вівсяні коржики.

**) Жовтий папірчик = наказ заплати.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА СЕРПЕНЬ 1938 РОКУ

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Климишин Маріон, Ґула Андрій, Дачук Алберт Г., Командо Марія, Домаревська Павлина, Стоколоса Марія, Ґалан Володимир.
В. 7. Мельник Петро, Ністрян Марія, Михалишин Іван, Стефаніско Микола, Мойсей Михайло, Салик Петро мол., Мельник Михайло.
В. 9. Ясківка Марія, Лесик Михайло, Драгущак Олена, Качмарик Михайло.
В. 15. Ґотзік Анна.
В. 16. Бреґа Марія.
В. 18. Підлипчак Марта.
В. 20. Ґулявський Василь.
В. 21. Ґулячок Софія.
В. 24. Білецька Анна.
В. 40. Гаврилів Софія.
В. 42. Костомаха Евгенія.
В. 45. Совірка Мирослав.
В. 48. Ґрибаська Софія.
В. 50. Гіль Петро, Хорощак Олена, Долик Юстина, Дзяд Дмитро.
В. 57. Постоловська Текля, Шершанович Павлина Л.
В. 59. Максимів Марія, Гошовський Стефан, Красіцька Софія.
В. 60. Марціновський Іван.
В. 63. Бобак Евгенія.
В. 65. Федош Петро, Ґарбовська Марія, Голубовський Омелян, Капустинський Микола,Ннпованець Стефан.
В. 66. Верескла Юрій Вілям.
В. 70. Кухар Олена.
В. 71. Андриць Олена, Андриць Юрій, Бобак Анетта, Крупяник Ольга, Копена Іван, Копена Михайло, Копена Мілдред.
В. 75. Космина Василь, Присташ Ольга, Дворчин Олеся.
В. 77. Задзавиціс Стефан.
В. 82. Шилак Анастасія.
В. 83. Тимчій Олена.
В. 84. Дудко Константин, Ванат Юрій.
В. 85. Костюк Олена, Самиць Розалія.
В. 87. Чехович Мирослав, Стець Василь.
В. 88. Ґрабінська Франка.
В. 94. Васько Анна.
В. 97. Мельничук Петро.
В. 98. Курило Олена, Осатчук Теодосія.
В. 99. Кутній Тіллій.
В. 102. Іващишин Стефан, Турчик Мечислав, Жук Василь, Вербінський Стефан, Жук Емілія, Полевчак Вілям, Мельник Стефан.
В. 103. Стадник Іван, Колодрубець Петро.
В. 104. Воробель Теодор.
В. 106. Подоляк Анна.
В. 109. Кендзя Анна, Курник Михайло, Твардон Михайло мол.
В. 112. Ковалик Евдохія.
В. 116. Доманський Володимир, Дідун Каролина.
В. 120. Жарицький Іван мол., Фечушак Анна, Русинко Анна, Вітушинський Йосиф, Деланко Марія, Кічан Олена.
В. 121. Ярема Евген.
В. 123. Углак Розаліч.
В. 125. Скоропад Горпина.
В. 130. Стець Микола, Бриґідир Юліян, Онуфрик Надя, Онуфрик Олександра, Рапавий Теодор.
В. 136. Гаврилчак Михайло, Кос Катерина, Дудіш Петро, Сус Стефан, Дичко Ілько.
В. 137. Стефанович Мадисон.
В. 140. Коронацька Марія, Рапач Стефан, Ґерґель Марія.
В. 146. Малесько Анна.
В. 147. Максимяк Йосиф, Зазворський Іван.
В. 155. Ликош Стефан, Бойко Михайло.
В. 164. Буць Анеля.
В. 167. Зарічний Юрій.
В. 173. Федоркович Михайло.
В. 175. Радецький Петро, Олейник Микола Т., Ґріґораш Микола, Худик Іван, Паславський Михайло, Важек Оксанна, Ґріґораш Сейдій, Паславська Йосифа, Ван Вліет Леонард.
В. 176. Ґулик Михайло, Ватичак Марія.
В. 182. Завада Стефан.
В. 183. Волох Андрій, Сапович Марис, Василенко Семен, Тріска Евгенія.
В. 194. Денеґа Микола.
В. 203. Рудий Данило Г.
В. 204. Лапчак Тесій, Балабан Катерина, Чукник Софія, Беднарчик Константин, Кривий Микола, Чукник Лука, Маленкор Анна, Маленкор Петро, Олійник Михайло.
В. 208. Наґурней Вілям.
В. 210. Давидов Катерина, Вербовска Анна.
В. 218. Недопуст Петро.
В. 229. Притула Параня.
В. 230. Марко Михайло.
В. 239. Пубуський Володимир, Барета Ева, Чемей Кондрата.
В. 264. Дяк Михайло, мол.
В. 267. Бабій Іван.
В. 273. Мазур Катерина.
В. 280. Седельник Анеля, Седельник Анна.
В. 284. Дмитрів Владислав.
В. 288. Мурикін Катерина, Мандзій Марія, Мандзій Анна.
В. 289. Лакота Михайло.
В. 298. Тихманович Анастасія.
В. 310. Сколодз Михайло, Сколоздра Іван, Сколодз Вілям, Колішевич Григорій.
В. 314. Стець Микола, Стець Данило, Стець Елисавета, Стець Олена, Стець Марґарета.
В. 319. Магаль Микола.
В. 324. Пасічник Амеля.
В. 331. Ключка Марія М.
В. 334. Курилів Стефан, Курилів Ядвіґа, Курилів Елиза, Дмитрів Марія.
В. 336. Білий Стефанія, Білий Володимир.
В. 359. Будник Марія, Сайкевич Анна, Бакуменко Григорій.
В. 361. Жатковський Павло, Скомський Вілям.
В. 367. Войцеховський Василь, Гринів Анна.
В. 369. Савчинець Петро, Богдан Михайло.
В. 393. Штоґрин Максиміліян.
В. 398. Балик Стефан, Максимек Честер.
В. 400. Рокошевский Іван, Воловецька Олена Вероніка.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Поплавська Ева, Пич Анна, Барна Ева, Тирлич Нестор, Поплавський Антін,* Лесяк Григорій,* Хрущ Лука, Олесневич Теодор, Ґіґович Йосифа, Дяк Анна.
В. 3. Мазурик Василь, Мазурик Параска.
В. 10. Завидняк Мілько.
В. 34. Сисин Микола,* Цибак Катерина.
В. 39. Бура Текля, Когут Петро,* Кондрасевич Микита,* Кондрасевич Ева, Лесничій Юрій, Панчишин Павло.
В. 41. Морозович Михайло, Морозович Анастасія.
В. 43. Новіцький Митрофан, Ладин Анна, Ладин Меланія, Малинчак Петро.
В. 54. Задорожний Михайло.*
В. 70. Черковський Іван.
В. 71. Кушнір Михайло.*
В. 74. Мундзякевич Антін.
В. 78. Паламар Марія, Старжецький Семен, Лесяк Петро.
В. 79. Роздольська Анна 2.
В. 84. Данилько Іван.
В. 94. Диць Ілько.
В. 96. Котула Василь.
В. 100. Яницький Теодор.
В. 120. Чупа Олекса.
В. 122. Маршалек Владислав, Маршалек Павлина.
В. 124. Романський Йосиф,* Романська Марія, Романський Михайло.*
В. 127. Бумбар Ілько, Яблонська Марія, Яблонська Софія, Боднар Леонтина, Боднар Михайло, Цьопик Володимир, Яблонський Василь.
В. 130. Олексович Анна, Олексович Микола.
В. 135. Терлецька Марія, Терлецький Михайло.
В. 141. Біль Йосиф.
В. 144. Ковалів Володимир.*
В. 147. Карпевич Дмитро.
В. 151. Артим Ева.
В. 155. Ґоліновський Осип, Бардаль Гарасим, Бардаль Пелагія, Шельська Юлія, Шельська Катерина.
В. 176. Драбик Юрій, Хрущ Петро.*
В. 179. Хомик Михайло, Злінський Войтко, Федик Теодор.
В. 203. Кульчицький Стефан, Мачержак Василь,* Скульський Олекса,* Париш Лотій.
В. 204. Кікта Ева, Кікта Микита.
В. 207. Валько Григорій, Моравська Параскевія.
В. 221. Карпин Теодор.
В. 230. Горбаль Теодор, Горбаль Явдоха.
В. 235. Андрець Юрій.
В. 238. Злочівська Ольга.
В. 242. Найдух Марія, Криба Іван мол.,* Криба Михайло,* Любянецький Іван, Найдух Василь, Криба Розалія, Чулак Михайло.
В. 243. Олещук Павло.
В. 244. Бендза Василь, Бендза Сташка, Бончак Іван.
В. 276. Столяр Юстина, Тер Ева. Шмеґельський Феодор, Надзяк Гаврило.
В. 278. Саїв Стефан, Саїв Марія.
В. 282. Кальваровський Стефан.*
В. 294. Куришкін Анна, Куришків Сергій.
В. 298. Бодай Франко, Бодай Ольга.
В. 304. Барна Михайло, Вернаївський Семен, Вернаївська Марія.
В. 307. Стадник Ілько, Черчовій Андрій.
В. 320. Харишин Андрій, Західний Теодор, Західний Зеновій.*
В. 324. Зубик Петро.
В. 330. Тиран Григорій, Тиран Михайло.*
В. 365. Камінська Магдалена, Камінський Микола.
В. 368. Веселюк Анна, Веселюк Михайло.
В. 370. Пелех Микола, Маркіза Олекса, Вітовська Михалина, Грицей Василь.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 14. Корда Михайло, Атаманець Іван, Басараб Михайло.
В. 31. Гирча Роман,* Гирча Мирослав,* Гирча Ярослава, Гирча Василь.
В. 53. Мурин Іван.
В. 90. о. Уляницький Антонин А.
В. 94. Кульчицький Стефан.*
В. 175. Братусь Йосиф.*
В. 184. Речук Йосиф.
В. 204. Якимів Дмитро, Кін Михайло.
В. 230. Когут Антін.
В. 248. Коваль Олена, Коваль Дмитро, Коваль Розалія.
В. 320. Вертепна Катерина.
В. 331. Патен Татіяна.
В. 364. Михаленко Едвард, Скоп Іван, Скоп Анна.
В. 394. Горішний Василь.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 109. Шепеляк Іван.*
В. 167. Гінз Юлія, Гінз Норман С.*
В. 204. Курляк Стефан.*
В. 370. Хабінець Олена А.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Від. 8. ---- 1 член
Від. 142. ---- 1 член
Від. 177. ---- 1 член

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Рапавий Йосиф, Рапава Анастасія, Терефенько Юрій, Ґоґоць Петро, Полищак Іван,* Рапавий Володимир,* Шаршон Олекса.
В. 9. Янковська Анна, Янковський Йосиф, Пелех Анна, Пелех Іван.
В. 10. Хвалик Фемя, Хвалик Семен, Шпак Теодор.
В. 11. Клим Іван,* Клисяк Микола.*
В. 15. Чорна Катерина, Федірко Емілія, Мураль Анна, Мураль Марія.
В. 18. Ванцяк Анна.
В. 20. Чепко Анастасія, Семен Анна, Семен Микола,* Стефанська Павлина, Стефанський Пилип.
В. 22. Шпак Анна, Шпак Стефанія, Шульковська Ґеновефа, Шульковський Омелян,* Шульковський Володимир.
В. 24. Круль Іван.*
В. 25. Мацейовська Анна, Мацейовська Віра Л., Маціовський Петро, Мацейовський Володимир А.*
В. 29. Яцковський Володимир.
В. 30. Піняга Ольга.
В. 31. Майкович Анна 2, Якубів Григорій, Корстантій Іван, Якубін Григорій, Палик Іван, Воуок Микола, Майкович Олекса, Скринковський Іван, Скринковська Анна, Липчак Катерина.
В. 37. Бойко Текля.
В. 38. Охман Марія, Налій Марія.
В. 50. Новак Магда, Новак Йосиф.
В. 61. Фединський Михайло,* Урищак Анна.
В. 62. Крецуль Олекса,* Бохняк Ілько, Бохняк Анна, Купревич Петронеля.
В. 65. Ванат Теодор.*
В. 68. Лемішка Мартин.*
В. 70. Федьо Дмитро.*
В. 78. Вавращко Цецеля, Вавращко Франко,* Варищак Олекса, Бончак Андрій, Целеп Андрій, Фіняк Яків, Клепчук Михайло, Косинський Михайло, Мацик Михайло, Стерник Іван, Шайняк Михайло.
В. 79. Мисик Марія, Мисик Михайло.
В. 83. Миронів Прокоп, Миронів Марія, Миронів Анеля, Миронів Іван.*
В. 85. Процько Марія, Дран Фред Теодор.
В. 90. Лаврів Олекса.
В. 94. Боднар Іван В.,* Фінк Йосиф,* Боднар Максим.
В. 98. Попель Олекса, Павук Іван.*
В. 99. Бурко Дмитро.*
В. 102. Клипчак Іван.
В. 117. Ровінський Іван.
В. 120. Кохановська Олена, Кохановський Йосиф, Кохановський Йосиф Геронім,* Кохановська Йосифа, Древна Григорій,* Древна Василь.
В. 121. Городницький Яцко, Городницький Мирослав,* Городницька Франка.
В. 130. Тимчер Ольга, Тимців Лікерія, Вікс Марія, Степчук Петро, Максимюк Іван.
В. 131. Іванів Магда.
В. 133. Петрик Іван.
В. 135. Лазоришин Лука.
В. 141. Ониськів Микола,* Попович Петро.
В. 147. Радьо Петро,* Собчак Петро Павло.*
В. 167. Крохмальний Омелян,* Качмарек Антін,* Качмарек Меланія.
В. 193. Дзюрняк Марія, Рачик Марія.
В. 200. Стахів Марія, Стахів Петро.
В. 201. Борецька Марія.
В. 203. Мацевка Іван.*
В. 204. Римар Марія, Нагорняк Василь,* Римар Микола, Челак Петро.
В. 208. Прийдун Тимко.
В. 221. Олейницький Едвард,* Пилипів Михайло,* Пилипів Олена, Пилипів Ольга, Кобелюх Юстин.
В. 229. Вольський Гендрик.
В. 234. Конек Іван,* Скоренький Ваврик.
В. 235. Ратич Василь.*
В. 239. Ковальчик Анна.
В. 242. Тхорик Василь, Угрин Микола, Дубіцький Франко.
В. 245. Лещук Марія.
В. 248. Дмитрик Антін.*
В. 252. Омеланчук Тадеуш, Омеланчук Марія.
В. 253. Шабан Григорій, Яців Марія.
В. 262. Глива Анастасія.
В. 276. Ґарко Михайло.*
В. 277. Дропик Михайло.
В. 282. Кашубінський Іван.*
В. 283. Батько Анна, Батько Стефан.
В. 291. Возьний Вілям,* Возьна Вергенія, Лучка Анна, Бобка Іван,* Конрад Юрій, Ціхоцька Софія, Ціхоцький Микола,* Ціхоцький Петро,* Ціхоцький Володимир,* Томасчик Михайло,* Гой Анна.
В. 292. Свиницький Іван, Свиницька Катерина, Насланець Данило,* Насланець Катерина, Головатий Петро,* Насланець Стефан.
В. 300 Липка Олена, Липка Михайло.
В. 307. Карнаух Онисим, Карнаух Анна.
Вц 317. Петришин Катерина, Шмокалюк Магдалена. Петришин Іван.*
В. 324. Гливяк Михайло.
В. 332. Попадюк Василь.*
В. 334. Старявський Володимир,* Старявська Юлія.
В. 336. Хміль Казимир,* Вельґан Петро.
В. 337. Захарків Евстахій.*
В. 358. Мокра Ксеня.
В. 361. Кульчицький Юліян, Романюк Володимир.
В. 363. Непорадна Софія.
В. 364. Небожук Ева, Юрочко Микола.*
В. 365. Боївка Анна, Боївка Ева М., Боївка Павло, Мичак Марія, Мичак Кость, Загібайло Іван.*
В. 367. Третяк Параня, Попович Микола, Третяк Василь, Попович Пелагія, Хороший Михайло,* Чолій Онуфрей 2.
В. 369. Олексин Петро, Борута Марія.
В. 384. Буткевич Олекса.*
В. 394. Забродський Теодор, Забродська Анастасія, Янчевський Олекса,* Полегонька Анна.
В. 395. Шляхетка Іван,* Бобик Іван мол.*
В. 400. Біндас Йосиф мол., Біндас Станислав.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 2. Ґурба Микола.*
В. 9. Гирча Ярослав, Гирча Мирослав,* Гирча Реймонд,* Гирча Василь.
В. 64. о. Уляницький Антонин А.
В. 66. Філь Антін.
В. 83. Шулак Юстина.
В. 105. Курман Михайло.
В. 117. Кін Михайло.
В. 203. Кульчицький Стефан.*
В. 210. Профета Володимир.*
В. 219. Атаманець Іван, Якимів Дмитро.
В. 275. Голубко Марія.
В. 291. Михаленько Едвард.
В. 336. Скоп Іван, Скоп Анна.
В. 348. Ворожбит Меланія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 109. Шепеляк Іван.*
В. 167. Гінз Юлія, Гінз Норман С.*
В. 204. Курляк Стефан.
В. 370. Хабінець Олена.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 134. Пастернак Катерина.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 73. Зовістовський Олекса.
В. 282. Ліщинський Михайло.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Від. 8. ---- 1 член
Від. 142. ---- 1 член
Від. 177. ---- 1 член

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 58. Картишин Йоси.
В. 87. Кін Теодор.
В. 206. Лановий Олена.
В. 217. Скробач Марія.
В. 230. Ярош Станислав.
В. 251. Дутка Микола.
В. 285. Колчицька Софія.
В. 286. Чарний Анна.
В. 336. Гречковський Олекса.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 1. Меча Фотія.
В. 69. Бобецька Марія.
В. 93. Кузла Іван.
В. 96. Котула Василь.
В. 102. Карпинський Василь.
В. 141. Семенюк Вілям.
В. 164. Пипяк Михайло.
В. 170. Долошицький Михайло.
В. 176. Ковальчик Андрій.
В. 193. Молдович Андрій.
В. 217. Пастерняк Василь 2.
В. 244. Боровський Михайло.
В. 247. Качмар Стефан 2.
В. 288. Підгайний Дмитро.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1938 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	23,174
В місяці серпні 1938 р. принято нових	198
В місяці серпні 1938 р. принято наново	130
В місяці серпні 1938 р. принято з переступними листами	24
В місяці серпні 1938 р. принято з інших кляс обезпечення	6
В місяці серпні 1938 р. перенесено зі старого до нових родів обезпечення	3
Разом	23,535
В місяці серпні 1938 р. суспендовано	219
В місяці серпні 1938 р. відійшли з переступними листами	19
В місяці серпні 1938 р. відійшли до інших кляс	6
В місяці серпні 1938 р. перенесено зі старого до нових родів обезпечення	3
В місяці серпні 1938 р. відійшли на безплатне продовж.	2
В місяці серпні 1938 р. відійшли зо зворотом в готівці	9
В місяці серпні 1938 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	1
В місяці серпні 1938 р. померли	16
Разом	275
З кінцем серпня 1938 р. в У. Н. С. було дорослих членів	23,260

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

Вклясі Д.	на $ 100	—
В клясі А.	на $ 250	8
В клясі А.А.	на $ 500	111
В клясі В.	на $ 750	17
В клясі С.	на $1000	235
В клясі В.В.	на $1500	9
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	459
В клясі О-1000	на $1000	304
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	1,401
В клясі Р-100	на $1000	802
В клясі Р-1500	на $1500	7
В клясі Р-2000	на $2000	4

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	907
В клясі Е-1000	на $1000	336
В клясі Е-1500	на $1500	7
В клясі Е-2000	на $2000	4

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 500	на $ 500	1,673
В клясі W-1000	на $1000	2,469
В клясі W-1500	на $1500	9
В клясі W-2000	на $2000	6
В клясі W-3000	на $3000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	6
В клясі Т- 250	на $ 250	229
В клясі Т- 500	на $ 500	4.130
В клясі Т- 750	на $ 750	618
В клясі Т-1000	на $1000	9,229
В клясі Т-1500	на $1500	213
В клясі Т-2000	на $2000	57
	Разом	23,260

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 1. Кобак Марлин.
В. 7. Кавчак Йосиф, Стефаніско Ріта, Контрадій Іван мол., Юпіна Дорота, Стефаніско Вілям, Стефаніско Олена, Стефаніско Агнешка, Стефаніско Іван, Матвійцьо Евген, Ванцьо Іван, Гладиш Іван.
В. 11. Лесінська Патрися Анна, Лесінська Розалія, Лесінський Михайло, Лесінський Чарлес.
В. 39. Беднар Анна.
В. 50. Хорощак Реймонд.
В. 71. Крупяник Іван, Крупяник Анеля, Крупяник Долорес.
В. 102. Жук Катерина, Филипів Ольга, Лезан Юрій, Филипів Володимир, Филипів Евген.
В. 109. Стажецький Семен, Стажецький Павло, Твардон Михайло мол., Кендзя Анна, Стажецька Стелла, Стажецький Йосиф.
В. 127. Михалович Іван.
В. 136. Канай Долорес.
В. 140. Терлецький Володимир.
В. 142. Бутинець Тереса, Бутинець Андрій.
В. 146. Малеско Володимир, Малеско Мілтон, Малеско Ольга, Будзоль Микола мол.
В. 167. Гетман Норман Дзійн.
В. 173. Федоркевич Іван, Федоркевич Василь, Федоркевич Мирослав.
В. 175. Журавська Олена, Кошиндик Роман, Макара Павло, Кошиндик Віра, Худик Володимир, Худик Марія Анна, Худик Василь, Журавська Ріта.
В. 176. Ґерат Ненсій.
В. 204. Данко Володимир 2, Данко Олекса 2, Кутницька Стефанія.
В. 239. Петришин Юрій 2, Нечепор Стефан 3, Скрипник Евген, Соха Йосиф Андрій, Ухнят Вергенія, Чупка Йосиф, Побігушка Давид, Петришин Михайло 2, Петришин Володислав 2, Пасічник Зеновій Авел.
В. 243. Сас Розалія, Сас Христина, Сас Ярина, Шавала Текля.
В. 252. Попільчак Михайло.
В. 271. Ковальчук Володимир.
В. 272. Собон Володимир 5.
В. 280. Малик Катерина, Єгело Едвард.
В. 282. Снігур Василь Володимир, Снігур Дорота.
В. 310. Сколоздра Григорій.
В. 324. Пасічник Ігор.
дам, Курилів Зенон, Дмитрів Дорота.
В. 334. Курилів Роман, Курилів Ата, Дмитрів Елсій, Дмитрів Реймонд.
В. 338. Коваль Розалія, Ільницький Вілям В.
В. 359. Бакуменко Стефанія Ольга.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 39. Кондрасевич Юстина, Кондрасевич Лев.
В. 43. Новіцька Катерина.
В. 115. Клюс Іван, Клюс Стефан.
В. 122. Маршалок Мирослав.
В. 141. Біль Володимир.
В. 151. Артим Стефан, Артим Розалія.
В. 155. Бардаль Олена.
В. 204. Стейнер Вівіян Зазулінський, Кікта Цецеля, Кікта Стефан.
В. 244. Бенза Йосиф, Бенза Павлина.
В. 294. Куришкін Ольга.
В. 320. Західна Анна, Західна Маґдалена, Західна Володимира, Західна Ольга.
В. 330. Тиран Богдан, Тиран Антін.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 14. Атаманець Володимир.
В. 22. Карпа Марія, Карпа Володимир, Карпа Стефан.
В. 175. Братусь Ольга.
В. 248. Коваль Михайло, Коваль Павло.
В. 313. Бережанський Анна.
В. 364. Скоп Михайло, Скоп Богдан, Скоп Надя Дарія.
В. 380. Гумен Іван.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ.

В. 20. Семен Юлія, Семен Розалія, Стефанський Йосиф, Стефанський Данило.
В. 29. Гавришко Олена.
В. 30. Пстрак Іван.
В. 52. Малек Іван.
В. 62. Купревич Іванна.
В. 82. Гайдук Михайло, Гайдук Микола, Гайдук Іван, Ільків Марія, Ільків Юлія.
В. 85. Подоляк Параска, Подоляк Теодор, Подоляк Марія, Подоляк Анна.
В. 94. Бодруг Ольга, Бодруг Анна.
В. 98. Дишель Йосиф.
В. 120. Кохановський Василь, Кохановський Людвіґ, Кохановський Василь, Деревня Ґеньо, Деревня Володимир.
В. 167. Крохмальний Елейн.
В. 200. Стахів Мирослав, Стахів Петро.
В. 214. Ґвозд Анна, Ґвозд Олена.
В. 242. Угрин Ольга, Угрин Марія, Угрин Олена, Угрин Михайло, Угрин Стефан.
В. 260. Рутинська Юлія.
В. 262. Глива Василь.
В. 276. Ґарко Олена.
В. 280. Язвінска Катерина.
В. 292. Головата Бронислава.
В. 317. Шмокалюьк Олекса, Шмокалюк Анастасія.
В. 319. Фецек Олена, Колотило Станислав, Колотило Михайло.
В. 349. Збрик Стефанія. Збрик Михайло.
В. 361. Василик Анна.
В. 364. Юречко Анна, Юречко Андрій.
В. 390. Мороз Олена, Нофф Вілям Е.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 213. Макар Стефанія, Макар Софія, Макар Петро, Гумен Іван.
В. 219. Атаманець Володимир.
В. 221. Карпа Стефан, Карпа Марія, Карпа Володимир.
В. 227. Бережанська Анна.
В. 336. Скоп Богдан, Скоп Михайло, Скоп Надя Дарія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 5. Климишин Марія.
В. 7. Ністрян Марія, Михалишин Іван, Мельник Петро.
В. 9. Драгущак Олена, Ястівка Марія, Лесик Михайло, Качмарик Михайло.
В. 16. Бреґа Марія.
В. 18. Підлипчак Марта.
В. 20. Ґулявський Василь.
В. 21. Ґулячок Софія.
В. 24. Білецька Анна.
В. 40. Гаврилів Софія.
В. 45. Совірка Мирослав.
В. 50. Дзят Дмитро, Долик Юстина, Хрощак Олена, Ґіль Петро.
В. 57. Шаршанович Павлина.
В. 59. Максимів Марія, Красіцька Софія, Гошофський Стефан.
В. 60. Марціновський Іван.
В. 63. Бобак Евгенія.
В. 65. Нnпованець Стефанія, Капустинський Микола, Голубовський Омелян, Ґарбовська Марія, Федош Петро.
В. 66. Верескля Юрій.
В. 70. Кухар Олена.
В. 71. Андриць Олена.
В. 75. Дворчин Олеся, Присташ Ольга, Космина Василь.
В. 82. Шилак Анастасія.
В. 83. Тимчій Олена.
В. 85. Костюк Олена, Самець Розалія.
В. 87. Чехович Мирослав, Стець Василь.
В. 94. Васько Анна.
В. 97. Мельничук. Петро.
В. 98. Курило Олена, Осатчук Теодосія.
В. 99. Кутна Текля.
В. 102. Вербінський Стефан, Іващишин Стефан.
В. 103. Стадник Іван, Колодрубець Петро.
В. 106. Подоляк Анна.
В. 109. Кендзя Анна, Твардон Михайло, Курник Михайло.
В. 116. Думанський Володимир, Дідун Каролина.
В. 120. Кичан Олена, Деленко Марія, Вітушинський Йосиф, Русинко Анна, Фечущак Анна, Зарицький Іван.
В. 121. Ярема Евгенія.
В. 123. Угляк Розалія.
В. 130. Бриґідир Юліян, Онуфрик Олександра, Онуфрик Надя, Стець Микола.
В. 136. Дичка Ілько, Сус Стефан, Дудус Петро, Кос Катерина, Гаврильчак Михайло.
В. 140. Ґерґіль Марія, Репич Стефан, Кораничка Марія.
В. 147. Максимяк Йосиф.
В. 155. Бойко Михайло.
В. 229. Притула Параня.
В. 288. Мандзій Марія, Мандзій Анна.
В. 314. Стець Микола, Стець Данило, Стець Елисавета, Стець Олена, Стець Маргарета.
В. 336. Біла Стефанія, Білий Володимир.
В. 367. Гринів Анна.
В. 369. Савчинець Петро.
В. 400. Воловецька Елисавета, Рокошевський Іван.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ ГОТІВКИ:

В. 16. Смолій Евген, Смолій Анна.
В. 60. Олійник Михайло.
В. 142. Бутинець Андрій.
В. 361. Коцюбінський Мирослав, Коцюбінська Станислава, Коцюбінська Ольга.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 289. Лакота Михайло.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 230. Бернард Джеймс.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1938 р. було в У. Н. Союзі дітей членів	8,222
В місяці серпні 1938 р. принято нових	100
В місяці серпні 1938 р. принято наново	22
В місяці серпні 1938 р. принято з переступними листами	12
Разом	8,356
В місяці серпні 1938 р. суспендовано	52
В місяці серпні 1938 р. відійшли з нереступними листами	12
В місяці серпні 1938 р. відійшли до старших членів УНС.	93
В місяці серпні 1938 р. відійшли зо зворотом в готівці	7
В місяці серпні 1938 р. відійшли на виплачене обезпеч.	1
В місяці серпні 1938 р. померли	1
Разом	166
З кінцем серпня 1938 р. в У. Н. С. було дітей членів	8,190

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-шій за 25 ц. місячної вкладки	5,665
В клясі 2-гій за 50 ц. місячної вкладки	1,753
В клясі 3-тій за 50 ц. місячної вкладки	772
Разом	8,190
З кінцем серпня 1938 р. в У. Н. С. було всіх обезпечених	31,450

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголощені в рекордовім звіті за серпень 1938 р. суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж серпня 1938 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

• З ДНЯ •

ЛЮДИНА І МЕРТВЕ ОКРУЖЕННЯ.

Мертве окруження, мертві речі не мають ніякого впливу на свою долю. Ними керують і на них впливають інші сили: вітер, бурі, підсоння, сонце, мороз, вода і т. п. Крім того на них ділають живучі істоти, серед яких найвищим паном є людина. Людина є найвищим субєктом на світі. А все решта це обєкти, якими він розпоряджається по своїй волі.

Але ми знаємо, що серед людей є такі особи, які витискають великий вплив не лише на речі, але й на інших людей, а є багато таких осіб, які не мають ніякого впливу на розвій загального життя, а навіть не мають впливу на біг свого власного життя, своєї долі. Ці другі особи можна порівняти до мертвих обєктів, з якими чужа воля може робити те, що їй подобається. Вони лишені на ділання тої чужої волі так, як каміння лишене на ділання спекоти, морозу, вітрів, чи повеней.

НАРОДИ ПАНИ І НАРОДИ РАБИ.

Серед поодиноких осіб є панівні характери і рабські; також серед цілих народів є панівні народи і рабські. Панівні народи думають про себе і про інших. Вони беруть життя таким, яким воно є, і в своїй відважній душі приймають його як безнастанну боротьбу. В тій боротьбі кожний дістає стільки, скільки собі виборов. Тому вони не нарікають на положення, на обставини, а навіть на інші народи, але орґанізуються, творять суспільну силу, відважно кидаються в боротьбу і здобувають те, чого хочуть.

Народи-раби стараються ідеалізувати життя і хочуть собі уявити його як вічний мир на землі, як роздумування над щастям людей, як поетичне життя на якомусь затишному хуторі, серед цвітів і садів, над холодною річкою і мальовничим млином, що меле борошно на смачні вареники. А коли хто їм той спокій сколочує і завдає брехню їхній фільософії, то вони зачинають нарікати, зачинають осуджувати інших і замісць того, щоби братися за зброю і нахаб викинути зо свого раю, вони пасивно зносять усі гнети, всі зневаги, а задоволяються своєю позою мучеників. „Дивіться, які ми бідні, як мучені, як усі над нами знущаються", голосять вони. А коли трапляться такі люди, що пожалують їх, то серця тих „мучеників" наповнюються якоюсь дивною насолодою. Мовляв, „дивись: вони жалують нас!"

В дальшому бігу ті люди так привикають до своїх страждань, до чужих зневаг, що ці страждання і зневаги навіть справляють їм якусь скриту, тайну приємність. У неволі і рабстві вони знаходять насолоду життя.

НАРОДИ СИЛЬНІ.

Народи сильні хапають долю за чуба. Долю вони вважають за сліпу стихійну силу, яку треба осідлати. А рабські народи вважають долю за якусь персоніфіковану панянку, що сама прийде під чиюсь хату. Отож нема що гонити за нею, бо це не поможе. Тільки мрій, зідхай і пасивно молися, щоби без труду і боротьби прийшла доля-панянка.

Народи сильні ненавидять, щоб хтось над ними милосердився, щоб хтось їх жалував. Милосердя належиться калікам, старцям і хворим. Сильний не потребує чужого милосердя. Він сам захищається від несправедливих ударів, а також нераз іншим дає охорону.

Прикметою сильних є врядигоди пожалувати якогось нещасливця та приязно поклепати його по плечах; а від того жалування і клепання душа раба мало не вискочить зо шкіри. Тим жалуванням і клепанням народи-пани панують над народами-рабами.

МОЛИТВА СИЛЬНИХ І МОЛИТВА СЛАБИХ.

Неправдою є, що народи сильні не вірять у Бога, у вищу Силу, та не моляться до тої Сили. Вони вірять у неї сильніше, ніж раби. А також моляться до неї жадібніше, ніж раби. Але молитва сильних цілком відмінна від молитви слабих. Сильні моляться до Бога і просять його, щоб Він скріпив їх внутрішню силу і витревалість до боротьби з перешкодами; до боротьби, за щось, чого вони дуже бажають. А раби моляться до Бога, щоб Він приніс їм без боротьби все готове. Сильний молиться до Бога, щоб дав йому сили і витревалости осідлати сліпу долю. А раб просить Бога, щоби прислав йому долю-панянку з кошиком благодатей і рогом обильностей у руках. „Дай мені, Боже, дай", жебрає слабий. „Поможи, мені Боже, поможи", говорить сильний.

ТЯЖКІ НИНІ ЧАСИ.

Нинішні часи більше ніж колинебудь передтим вказують, що світ належить до сильних. Народи сильні орґанізуються, творять моральну і фізичну силу, постановляють відважні збірні рішення. Вони мають сильні бажання щось осягнути. За ті бажання вони готові своє життя покласти. А вже сама їхня готовість наповняє ляком інші народи і вони уступають перед їх волею.

Чи є в нас, українців, те сильне бажання, задля якого всі ми моглиб ідеольоґічно обєднатись? Щоб створити наперед величезну моральну силу, а далі фізичну? Щоб стати панівним народом? Щоб осідлати нашу сліпу долю, а не ждати, наче паралітики, аж та доля-панянка прийде до наших дверей? Не ждати, аж хтось видвигне якусь політичну концепцію, упімнеться за нас перед світом, може піде до війни, розгромить ворогів і нам на тарілці предложить нашу самостійність; а з нею наш „рай на землі", нашу миролюбну фільософію, наш затишок, наш млинок і ставок і вишневий садок?...

ПАМЯТНИК АРХИТЕКТУРИ „СТАРОДАВНЬОЇ РУСИ".

Експедиція інституту археольоґії Академії Наук УССР закінчує розкопи старовинного архитектурного памятника „Київської Руси" — колишньої Десятинної церкви в Києві.

На глибині 2—3 метрів розкрили стіни, які добре збереглися, знайдено капітель з ріжним орнаментом, що теж добре зберігся, фраґменти мармурових прикрас і куски фресок.

Совєтська часописна замітка з цього приводу закінчується так: „Київська Десятинна церква була зруйнована підчас татарської навали в XIII-му сторіччі. Розкопи її руїн дають змогу відтворити цей чудовий памятник архитектури стародавньої Руси".

До цього можна додати, що київська Десятинна церква, збудована на місці зруйнованої, теж була зруйнована підчас московської навали в XX-му сторіччі.

УКРАЇНСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ В КАНАДІ

Вінніпеґські українці влаштували в неділю, 18 вересня, демонстраційний похід головними вулицями міста для запротестування проти переслідувань українського народу в Польщі, а спеціяльно проти релігійних переслідувань на Холмщині. Тисячі людей взяли участь у поході, що сформувався коло школи Страткона при вулицях Боровс і МекҐреґор і йшов улицями Боровс, Мейн, Портедж і Мал до великої салі міської Авдиторії недалеко парляменту. В салі відбувся масовий мітінґ, де й ухвалено відповідні резолюції.

В поході взяли участь місцеві українські парохії, як католицькі так і православні, а також культурно-освітні товариства.

Похід зразково провадив бувший старшина Української Армії, п. Байдак, писар Інституту Просвіти. Зараз за провідником несли прапори, британський та український, два бувші вояки Української Галицької Армії, пп. В. Віра й А. Ямнюк. Опісля йшли чвірками члени протестаційного комітету з головою п. Т. Д. Ферлеєм, та промовці, що мали говорити пізніше на мітінґу. За ними ступали українські католицькі парохії, св. Володимира й Ольги, св. Николая, св. Покрови, потім православні парохії св. Михайла і св. Івана Сучавського, а за ними культурно-освітні орґанізації міста Вінніпеґу й околиці. Парохії були зо своїми священиками і прапорами. Зо священиків були: о. д-р В. Кушнір, о. С. Семчук, о. П. Божик, о. Д. Кирстюк і о. А. Сарматюк. Треба замітити, що католицькі парохії віднеслися дуже льояльно до справи, хоч ішло в першій мірі про православних українців Холмщини.

В поході несли крім національних прапорів також вісім великих написів на білім полотні з поясненнями анґлійською мовою. І так один напис говорив: „Протестуємо проти релігійного переслідування українців у Польщі", інший: „150 українських церков перемінено в польські, а 173 церкви зруйновано", ще інший: „Польща нехтує міжнародні договори, що ґарантують права меншин" і т. д.

Цілий час походу завдяки доцільним вказівкам метких впорядчиків, якими були переважно бувші вояки Української Галицької Армії, панував зразковий порядок аж до самого входу до міської Авдиторії.

Похід представлявся величаво, хоч був без музики, співу та крику. Коли початок походу був коло крамниці Годсон Бей, то кінець скручував з Мейн на Портедж. Обчисляють, що в поході брало участь три тисячі осіб, виключно дорослих людей.

На масовім мітінґу в салі Авдиторії промовляли: п. Я. В. Арсенич (по анґлійськи) подав загальний огляд положення українців зо спеціяльним натиском на положення в Польщі, рев. В. Ґ. МекЛейн, ред. д-р Т. Дацків і о. д-р В. Кушнір. При кінці п. Арсенич прочитав і піддав під голосування резолюції, приготовані спеціяльною резолюційною комісією. — („Український Голос").

Пані Прістлі Морисон і Фред Стовн

в одній зо сцен у драмі "LIGHTNING", веселій драмі, що тепер іде з великим успіхом у театрі Джана Ґолдена на Бродвею в Ню Йорку.

ПАН І ВЛАДИКА 10,000 ОСТРОВІВ.

Гусейна Нурідіна Іскандера II. проголосили врочисто королем 13 провінцій і 12,000 островів. Правда, підчинених йому провінцій нема 13 і нема теж 12,000 островів, лиш багато менше, одначе Іскандер II., як усі східні володарі, незвичайно гордиться своїм пишним титулом.

Він сидить на престолі султана Мальдівена. Так називається ґрупа коралевих островів на Індійськім океані, 800 км. від Цейльону. 70,000 туземців магометан признають Іскандера II. своїм володарем.

Резиденція султана знаходиться на острові Малі, де теж відбулася коронація. Король 13 провінцій і 12,000 островів заприсяг на жезл служити своєму дорогому народові. Представник британського уряду, який брав участь у церемонії коронації, зложив опісля привіт новому королеві.

Справжню владу над „12,000 островів" має, очевидно, анґлійський урядовець, який не лише контролює вивіз кокосових горіхів, сушеної та вудженої риби й черепах, але господарить теж у султанській палаті. На його домагання чергового дня після коронації Іскандер II. вислав свого найстаршого сина Алі до Кольомбо, де майбутній „володар 13 провінцій" буде вчитись анґлійської мови й европейських манер.

Малий князь не хотів за ніщо у світі виїхати. Він кусав, драпав, гірко плакав, одначе глухі на його просьби анґлійці посадили хлопця в моторівку, хоч навіть сам „пан і володар" султан 12,000 островів просив анґлійців дозволити синові прожити ще рік вдома.

Іскандер II. побачить свого сина й престолонаслідника щойно за рік.

Дивні люди.

— Моя жінка чимраз більше жіночіє, видає гроші, яких не має, купує речі, яких не потребує, хоче імпонувати людям, яких ненавидить — бурмоче старий радник.

З ТЕАТРУ Й МУЗИКИ

АКТОР ФРЕД СТОВН ВЕЛИКОЮ СЕНЗАЦІЄЮ В ДРАМІ "LIGHTNING"

Фред Стовн, незрівняний сценічний і фільмовий актор, що радував своїх глядачів по театрах цілого краю своїми комічними ролями ціле пів століття, знову добув небувалий „американський триюмф" у ролі Лайтнинґа Била Джовнса в драмі „Лайтнинґ", що її Джан Ґолден знову виставив у театрі Ґолдена в Ню Йорку. На першій виставі перед нюйорськими критиками публика відкликнулася на його блискучу гру з таким запалом, що цей ветеран сцени мусів виходити перед публику пятнацять разів, а накінець іще й виголосити перед заслоною, промову.

„Це найщасливший день мого життя", говорив Стовн до своїх щасливих слухачів. „Я сподіваюся могти грати ролю Ляйтнинґа Била аж до кінця моїх виступів у театрі".

І якщо можна робити висновки з того, що публика від того часу виповняла вщерть театр Ґолден, то мабуть „Лайтнинґові" писано повторити ще раз рекорд, який ця сама штука досягнула 20 літ тому, коли цю штуку виставлено на Бродвею 1,291 разів.

Історія воскресіння цеї штуки незвичайно цікава. Джан Ґолден, їдучи селами Лонґ Айленду з Джозефом Кенедієм, амбасадором в Анґлії, почав з ним розмовляти про славні вистави драм у минувшині.

„Чомуж ви не виставите наново „Лайтнинґа?" — піддав думку амбасадор.

„Не знати, чи публика пішлаб на неї", сказав Ґолден. Одначе того самого вечора він добув рукопис драми, прочитав її від початку до кінця й вона йому дуже подобалася. На другий день він закликав Кенедія: „Я її виставлю", сказав він амбасадорові, „як лише дістану актора, який відіграв би ролю Лайтнинґа Била Джовнса".

Дальші сцени цеї історії розігралися в Голівуді, в Каліфорнії, де Фред Стовн грав у фільмових штуках. Чистий припадок так хотів, що й він теж прочитав драму „Лайтнинґ" і почав студіювати ролю головної особи драми. З тою ролею він і приїхав на схід Америки, щоби поговорити з Джаном Ґорденом. Як лише актор увійшов до канцелярії продуцента, цей сказав до Стовна: „Я маю для вас ролю".

„Я знаю лиш одну ролю, яка мене зацікавилаб", заявив Стовн, „а це є роля Лайтнинґа." І Стовн почав грати цю ролю. Вони подали собі руки й почали робити заходи, щоб наново виставити штуку на сцену.

„Очевидно", признається Ґолден, „я ждав деякого сукцесу від цеї штуки, бо інакше я був би її не виводив, але я ніколи не ждав, що випродам усі білети за один вечір. Це доказує, що ця штука є одною з американських штук нашого сучасного театру та що вона буде жити так довго, як довго американці будуть її признавати комедією, що випливає з сердець людей, як це вона справді випливає".

ЧАРИ І НЕ-ЧАРИ

Що поправді розуміємо під назвою чари?

Виконування вчинків, які — як здається — перевищають людські сили. Отже це буде в значній мірі залежати від погляду, який займемо, від мірки, яку пристосуємо для оцінки тих сил. Для дикуна чарами буде вже те, коли побачить, як хтось засвітить сірник. За автами, коли лише появилися (головно в південних европейських країнах) люди гналися перелякані. Хоч сьогодні освіта поширюється щораз більше і кожний може зазнайомитися з найновішими здобутками техніки, коли читає часописи, то мешканці країн, на які культура не має безпосереднього впливу, ще й тепер схильні дошукуватися таємничої сили в усім, чого не можуть собі пояснити. Це далекий відгомін середньовічного розуміння. Колиб винахідники літаків жили яких 500 чи 400 літ тому, легко моглиб їх стрінути тортури, або і смерть на кострі. Тоді неодин винахідник чи вчений мусів перейти муки. Нпр. Галілея переслідувала інквізиція за те, що доказував, що земля обертається.

У середньовічних часах усе лихо зводили до нечистої сили. Коли в Німеччині завели християнство — всі, що приймали хрест, мусіли відректися „демонів" попередньої своєї релігії. На місце старогерманських святинь, коли годі було побудувати каплицю, ставили шибеницю і колесо, щоби їх зденґрадувати, як місце кари. Товариші ловів Вотана стали „військом діявола", його жрекині — чортицями, сестрами діявола. Подібне було і в інших країнах. Коли в другій половині VII. століття після Христа визнавці Магомета нищили староарабську релігію — нищили здобуті святощі, бо вважали своїх попередників не лише ідолопоклонниками, а також поклонниками діявола. Коли абдикувати мусіли давні боги — разом із ними на вигнання пішли звірята, яких почитали. Круки, які — згідно з давніми віруваннями — володареві світу приносили вістки, стали зловіщими птахами. Чорний кіт відграє немалу ролю у процесах проти чарівниць. Чорний кіт це був товариш чарівниць, одначе в ньому затаєний був злий дух, щоб незамітно закрадатися до домів.

Розріжняли у середньовічних часах сім родів чарів: білу магію, чорну магію, некромантією, астрольогію, т. зв. девінацію, пророцтво та альхемію. Найневинніша розмірно була біла магія. Вже гірше було з чотирма останніми чарами. Із справжнім жахом говорили про чорну магію — як про справжню пекольну штуку.

Під білою магією розуміли передовсім штучки, що їх робили фахові штукарі. Добачували в тих штучках щось таємниче. Штукарями бували звичайно цигани, або мандрівні жиди, які свому званню старалися надати таємничости. Один із них поставлений перед міський суд випрaвдувався перед радними, що „зручність це ще не чари" і на тій основі його справді увільнили, лише на відхідне висікли різками. Під білою магією розуміли теж тоді ріжні лікарства. Із нинішніх ділянок — зараховалиб до магії нпр. магнетизм, телепатію, графольогію і т. і.

Противенством білої була чорна магія. Їй служили всякі штуки, які придумає злочин і проступок, головнож отруйництво. Чорна магія була теж штукою проклонів, „лихих очей", „чарування погоди", т. зн. операції, які часто закидали у процесах чарівницям, що стягали на вороже поле: град, зливу або передчасний приморозок. Чарівниці „кидали вроки" на людей і звірята, зсилали недуги на них. Коли говорили про чари, то мали на думці майже виключно чорну магію.

Некромантія, це штука викликування духів покійників, приставання з небіжчиками. Вона відповідає менше-більше тому, що сьогодні називаємо спіритизмом. Та засоби її були зовсім фантастичні, а метою її було лише відкривати закопані скарби і важні тайни. Некроманти творили окрему клясу серед чарівників, а між собою зналися на основі таємних знаків. З гордістю виводили свій рід від тієї „відьми" зо Старого Завіту, яка на бажання зневіреного Савла, мовляв, викликала духа пророка Самуїла.

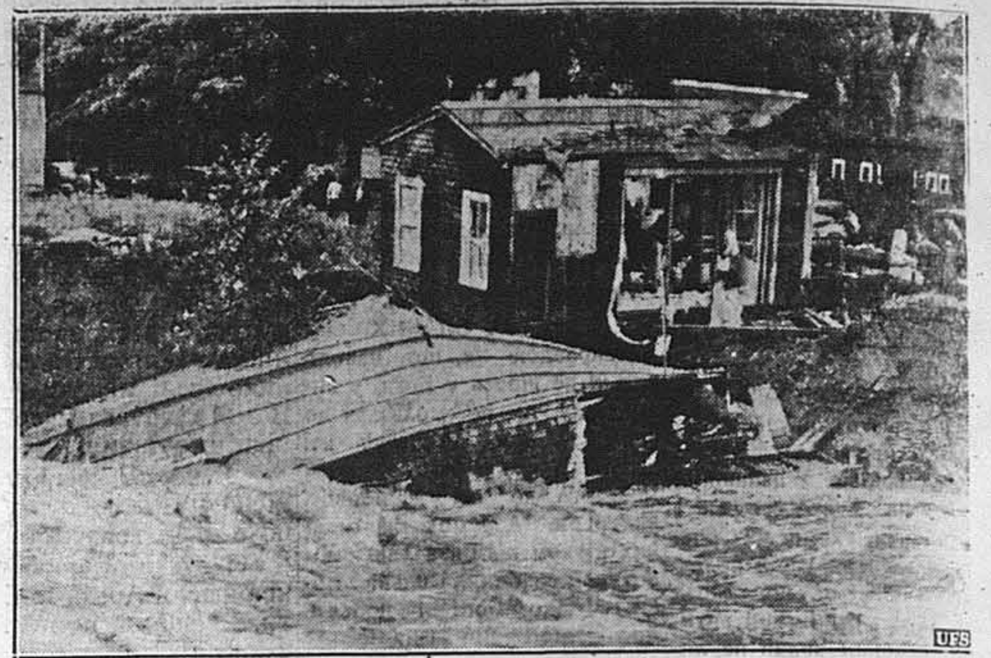
З давен давна цікавилися дуже астрольогією — відчитуванням будуччини з рухів зір. Це дуже старовинна штука. На найстарших глиняних табличках, що їх дослідники викопали в Долині Евфрату, є її сліди, і вона напевне ще старша, сягає тих днів, коли печерна людина вперше глянула на зоряне небо. Подивляємо досліди асирійських і вавилонських астрономів, які майже без приладдя робили тяжкі, одначе влучні обрахунки. Астрольоги все були у великому пошанівку. У середньовічних часах дуже часто були дорадниками князів і неодин незрозумілий зворот в історії світу стався саме завдяки їм. Астрольогію зараховували до дозволених чарів. Лютер звав астрольогію „делікатною штукою", яка деколи лише може обманути.

Девінація — це вміння віщувати будуччину. Задля того приглядалися до звірят, небесних знаків, ріжних предметів і чинностей. Неодно з тих часів збереглося до наших днів. Вистане пригадати зловіщого пугача, виття собаки (що „віщує смерть"), заяця, що перебігає дорогу, як віщуна нещастя у віруваннях простолюддя і т. д. Надусе злими ознаками вважали: комети, затьми сонця й опадання метеорів.

Віщування, споріднене з попередніми родами чарів, також є дуже давнє. Нераз згадує його Біблія. У первісних часах (і тепер іще багато людей) привязували велику вагу до снів, які годі було собі пояснити. Тому жерці, магіки та мудрці звязали це ворожбитство у тісну систему. І в Греції і в Римі стрічаємо багато метод, якими послугувалися до відгадування будуччини. Найбільше відомі є авгури, що ворожили з лету птахів і т. зв. гаруспіцес із нутрощів звірят. У дуже важних випадках уживали навіть до того людських нутрощів. Крім того були ворожки, між якими певно були справжні медії (як їх зве нинішня наука) і з них то повстали пізніші чарівниці. Володарі радилися у далеких віщунів, населення паломничило до них. Знаємо яких пятьдесять родів віщування.

Семою й останньою з таємних наук є альхемія, себто „злагоджування" золота з нешляхотних металів. До Европи принесли альхемію маври підчас їх наїздів на Пиринейський півострів (Еспанію). „Наука" ця вже давно перестала мати якенебудь значіння. Всеж із неї розвинулася вся сучасна хемія. Завдяки переміні радіоактивних первнів: раду, гелію і т. д., помалу переконалися, що можна перемінювати субстанції (складники) — та це є щось зовсім інше ніж давня альхемія. У середньовічних часах, коли дуже відчували недостачу грошей, майже кожний князь мав на свому дворі альхеміка, якого завданням було „робити золото", а коли йому це не вдалося, то за це грозив йому стричок. Неодин ошуканець (славний Каліостро й інші) нераз використовував легкодушність людську, а прицьому добре сам заробляв. Одначе все наражувався на шибеницю, а принайменше на переслідування розчарованих князів. Багато вчених — про яких ішла слава, що вони відкрили тайну зладжування золота — силували виявити цю тайну. Колиж спроба не вдавалася попадали на довгі літа у вязницю. Коли і при свідках альхемікові вдалося перемінити олово, залізо і інші метали на золото, то було звичайне ошуканство. Саксонські дукати, роблені так із „штучного" золота, є в дійсности з томбаку. В одному італійському музеї є великий залізний цвях, якого кінець, затоплений у якусь таємну рідину, перемінився у золото. Колиж ліпше приглянутися до цвяха, легко можна переконатися, що його кінець долютований. Ошуканець напевно зафарбував був кінець цвяха на колір заліза, а ця фарба розпустилася у гарячій рідині. Таких прикладів можнаб навести більше. Часто альхемік переховував золото у палочці, якою мішав, уживав риночок із подвійним дном і т. д. Багато людей у тих часах сходили на прошаків, бо витрачували на альхемію все майно, або кінчили божевіллям. Повість Бальзака „Пошуканка абсолюту" основана на такому тлі.

Одначе альхемія причинилась і до пожиточних винаходів. Альхемії завдячуємо: порцеляну ріжні кваси, рубінове скло, стрільний порох. Отже бачимо, що слово „чари" має багатомовний зміст.

ПОВІНЬ У СТЕЙТІ КОНЕТИКОТ.

По 15 днях дощу всі потоки й ріки в стейті Конетикот піднялись. Коли на довершення нещастя на стейт ударив минулої середи гураґан, ріка Квинипіяк виступила з берегів. На світлині ріка розбила вже фундаменти крамниці у Волингфорді й завалила дім та підмулила наступний дім так, що він незадовго теж пропаде у водах ріки.

СПРОСТУВАННЯ

В статті „З театру й музики" в „Свободі" з 23. вересня 1938. р. був поміщений передрук із львівського часопису „Діло", а в ньому сказано про мене: „колишній директор консерваторії в Петрограді". Мушу зазначити, що то помилка. Я ніколи директором петербурської консерваторії не був, а був лише професором тої консерваторії. Директором в той час був А. Глазунов.

Павло Печеніга Углицький.

В шпиталі.

— Скільки померло нині? — питає лікар асистента.

— Девять.

— Я записав учора, як собі пригадую, десять рецепт.

— Так, але десятий хорий не хотів брати лікарства.

—o—

Терпеливість.

— Бачите, на цій лавці перед двацятьма роками обіцяв мені наречений, що другого дня вернеться.

— І вернувся?

— Ще ні.

ПРОВАЛИВСЯ БАЛЬКОН З 20 ДІТЬМИ.

У Пулавах, в домі А. Яніцкого, де приміщена літня оселя „Союзу нижчих державних функціонарів" у Варшаві, вийшли ввечері на деревляний балькон на першому поверсі коло 20 дітей. Балькон не видержав тягару й провалився з дітьми на вулицю. 10 дітей поважно потовклися. Одна дитина вломила ноги, дві — руки.

—o—

ЧИ ХОРІ, ЧИ ЛИШЕ ОБІДЖЕНІ?

На зборах Манітобського Лікарського Союзу у Вінніпеґу (Канада) заявив проф. Л. Нюберг, що 50 процентів людей, котрих уважається хорими на цукрівницю (діябет), не є властиво хорі, а просто халасуни, що обідаються, але не хочуть цього признати.

—o—

Старі знайомі.

Суддя до обвинуваченого:

— Як ви називаєтеся?

— Алеж, пане судде, не вдавайте, що мене не знаєте!...

—o—

В школі.

— Що це за люди, які тішаться, як другим зле ведеться?

— Ті, що дають на застав позички.

ТАРЗАН СМІЛИВИЙ. (19)

Післанець племени замбеґ пильно слідкував за цілою валкою, що кількадесять кроків далі проходила попри нього. Порахувавши всіх на пальцях, він аж цмокнув своїми грубими губами. „Тож то буде багато жертв для нашого божка дерев", подумав він собі. І з тою гадкою він чимскорше подався назад додому, щоби повідомити про те решту своїх племінників.

А три білі особи, що стояли на чолі цеї валки, навіть і в думку собі не брали, що їм грозить така небезпека. Вони знали, що нетри небезпечні, так. Кожної хвилі міг вискочити звір. Алеж проти звірів вони мали рушниці і набої. Головно біла дівчина була смілива. Це була донька Брукса. Це вона настоювала на те, щоби пускатись у розшуки батька.

Один з білих чоловіків звався Баб Морей. Він був нареченим доньки Брукса, Марії. Він бажав у серці, щоб якнайскорше віднайти старого Брукса і повертатись до Америки. Бо вдома вони, себто він і Марія, мали пібратись. Другим був Джеф Биґерс. Він не дуже поспішав додому. Він сам був залюблений у Марії і проволокою думав її собі здобути.

Джеф лишився трохи позаду і з захопленням оглядав фіґуру Марії. Його тільки лютило це, що та гарна жінка знаходиться в товаристві іншого чоловіка. Довший час вони все трое йшли мовчки, кожне з них думаючи свою власну думу. Завидь Биґерса чимраз більше зростала й перемінювалася в сліпу ненависть, що могла накоїти чимало лиха.